

52006XC0304(02)

SMJERNICE ZA NACIONALNE REGIONALNE POTPORE ZA 2007 – 2013

(Tekst od važnosti za Europski gospodarski prostor)

Službeni list C 054, od 04. 03. 2006., str.: 13 – 44

1. UVOD

1. Na temelju članka 87. stavka (3) točke a) i članka 87. stavka (3) točke b) Ugovora o osnivanju EZ-a, državne potpore koje se dodjeljuju u svrhu poticanja gospodarskog razvitka određenih manje razvijenih područja unutar Europske Unije, Komisija može smatrati usklađenima sa zajedničkim tržištem. Takve državne potpore poznate su kao nacionalne regionalne potpore. Nacionalne regionalne potpore sastoje se od potpora namijenjenih ulaganju koje se dodjeljuju velikim poduzetnicima (društvima), ili u određenom ograničenom broju slučajeva, od potpora za pokrivanje troškova tekućeg poslovanja (operativnih potpora), koje se u oba spomenuta slučaja odnose na određena, specifična područja s ciljem otklanjanja regionalnih razlika. Regionalnim potporama smatraju se i viši iznosi potpora namijenjenih ulaganju od onih koji su dopušteni u ostalim područjima, za male i srednje poduzetnike sa sjedištem u manje razvijenim područjima.

2. Usmjeravajući se na probleme manje razvijenih područja nacionalne regionalne potpore potiču gospodarsku, socijalnu i teritorijalnu koheziju Država članica i Europske Unije u cjelini. Ta zemljopisna osobitost razlikuje regionalne potpore od ostalih oblika horizontalnih potpora, kao što su to potpore za istraživanje, razvoj i inovacije, potpore za zapošljavanje, usavršavanje ili potpore za zaštitu okoliša, koje sukladno članku 87. stavku (3) Ugovora imaju druge ciljeve od zajedničkog interesa, iako se za njih u manje razvijenim područjima i s obzirom na specifične slabosti i poteškoće određenog područja, mogu dodijeliti povećanja dopuštenih iznosa potpora¹.

3. Zadaća je nacionalnih regionalnih potpora namijenjenih ulaganju da osiguraju pomoć u razvoju najugroženijih područja poticanjem ulaganja i otvaranjem novih radnih mjesta. One promiču širenje i raznolikost gospodarskih aktivnosti poduzetnika sa sjedištem u tim manje razvijenim područjima, a posebno poticanjem poduzetnika da u njima otvaraju nove poslovne djelatnosti.

4. Kriteriji koje primjenjuje Komisija pri ocjenjivanju usklađenosti nacionalnih regionalnih potpora sa zajedničkim tržištem sukladno članku 87. stavku (3) točki a) i članku 87. stavku (3) točki c) Ugovora o osnivanju EZ-a utvrđeni su Smjernicama za nacionalne regionalne potpore iz 1998² godine koje se odnose na razdoblje od 2000 do 2006 godine³. Posebna pravila koja se odnose na potpore namijenjenim velikim projektima ulaganja utvrđene su Višesektorskim

¹ Povećanja gornjih granica iznosa navedenih potpora stoga se ne smatraju regionalnom potporom.

² SL C 74 od 10. ožujka 1998., str: 9, kako su izmijenjene u SL C 288 od 9. listopada 1999., str: 2, i SL C 285 od 9. rujna 2000., str: 5.

³ Točka 4.4. Smjernica za regionalne potpore izmijenjena je i dopunjena Smjernicama Komisije za državne potpore za sanaciju i restrukturiranje poduzetnika u teškoćama, SL C 288, od 9. listopada 1999., str: 2.

okvirom⁴. Međutim, važne političke i gospodarske promjene koje su nastupile od 1998., uključujući širenje Europske Unije 1. svibnja 2004., predviđeno pristupanje Bugarske i Rumunjske kao i ubrzani proces integracije nakon uvođenja zajedničke valute, pridonijele su stvaranju potrebe sveobuhvatnog preispitivanja i izmjene postojećih Smjernica u svrhu pripreme novih koje će se primjenjivati od 2007. do 2013. godine.

5. Regionalne potpore mogu odigrati učinkovitu ulogu samo ako se koriste štedljivo i primjenjujući načelo razmjernosti te ako se usredotočuju na najugroženija područja Europske Unije. Prije svega, dopuštene gornje granice potpora moraju odražavati relativnu ozbiljnost problema koji utječu na razvoj predmetnih regija. Nadalje, prednosti koje sa sobom donosi potpora u smislu razvoja manje razvijenih područja, moraju biti veće od narušavanja tržišnog natjecanja koje imaju za posljedicu⁵. Značenje koje se pripisuje prednostima koje sa sobom donosi potpora često ovisi o izuzeću koje se primjenjuje, tako da primjerice ozbiljnije narušavanje tržišnog natjecanja može biti prihvatljivo u slučaju najugroženijih područja koja su obuhvaćena odredbama članka 87. stavka (3) točke a), nego u onima koja su obuhvaćena izuzećem sukladno odredbama članka 87. stavka (3) točke c)⁶.

6. U nekolicini vrlo ograničenih i strogo definiranih slučajeva strukturalne slabosti nekog područja mogu biti toliko izražene i značajne da se može dogoditi da regionalna potpora namijenjena ulaganju zajedno sa sveobuhvatnim sustavom horizontalnih potpora neće biti dostatna da potakne proces regionalnog razvoja. Samo se u tim iznimnim slučajevima regionalnoj potpori namijenjenoj ulaganju može pridodati i regionalna potpora za pokrivanje troškova tekućeg poslovanja (operativna potpora).

7. Sve je više dokaza koji upućuju na postojanje značajnih prepreka stvaranju novih poduzetnika na području Zajednice, a posebno u manje razvijenim područjima. Komisija je stoga odlučila uvesti u ove Smjernice novi instrument potpore koji bi poticao stvaranje malih poduzetnika u manje razvijenim područjima u kojima bi vrijedile različite gornje granice potpora ovisno o regiji na koju se primjenjuju.

2. PODRUČJE PRIMJENE

8. Komisija će primjenjivati ove Smjernice na regionalne potpore koje se dodjeljuju u svim sektorima gospodarstva osim u sektoru ribarstva i industriji

⁴ SL C 70, od 19. ožujka 2002., str: 8, kao što je izmijenjen i dopunjen u SL C 263, od 1. studenog 2003., str: 3.

⁵ U tom smislu vidi presudu Europskog suda u predmetu 730/79, *Philip Morris* [1980], ECR 2671, pod točkom 17. i u predmetu C-169/95, *Španjolska v. Komisija* [1997], ECR I – 135, pod točkom 20.

⁶ U tom smislu vidi presudu Prvostupanjskog suda u predmetu T – 380/94, *AIUFFASS i AKT* [1996], ECR II – 2169, pod točkom 54.

ugljena⁷ koji su podložni primjeni posebnih pravila koja su uređena zasebnim pravnim instrumentima.

U sektoru poljoprivrede ove se Smjernice ne primjenjuju na proizvodnju poljoprivrednih proizvoda koji su navedeni u Prilogu I. Ugovora. No, primjenjuju se na preradu i stavljanje na tržište tih proizvoda, ali samo u mjeri koja je predviđena Smjernicama Zajednice za državne potpore u poljoprivrednom sektoru⁸, ili bilo kojim smjernicama koje ih zamjenjuju.

Nadalje, neki su drugi sektori također podložni posebnim pravilima koja u obzir uzimaju specifičnosti sektora na koji se odnose i koja se potpuno ili djelomično razlikuju od ovih Smjernica⁹.

Sukladno svojoj dugogodišnjoj praksi Komisija smatra da regionalne potpore koje se dodjeljuju industriji čelika kao što je to utvrđeno u Prilogu I. nisu usklađene sa zajedničkim tržištem. Ta neusklađenost odnosi se i na velike pojedinačne potpore u obliku subvencija koje se u ovom sektoru dodjeljuju malim i srednjim poduzetnicima u smislu članka 6. Uredbe (EZ) br. 70/2001¹⁰, ili bilo koje uredbe koja ju zamjenjuje, ako istom nisu izuzete.

Završno, regionalna potpora namijenjena ulaganju zbog svojih se specifičnih obilježja ne smije dodijeliti u sektoru proizvodnje sintetičkih vlakana kao što je to utvrđeno u Prilogu II.

9. Potpora se može dodijeliti poduzetnicima u teškoćama u smislu Smjernica Zajednice za državne potpore za sanaciju i restrukturiranje poduzetnika u teškoćama¹¹ samo pod uvjetom da je usklađena s prethodno navedenim smjernicama¹².

10. U načelu regionalne bi se potpore trebale dodjeljivati temeljem višesektorskog programa potpora koji predstavlja sastavni dio strategije regionalnog razvoja i uključuje jasno utvrđene ciljeve. Takav program također omogućuje nadležnim tijelima da postavi prioritete u provođenju projekata ulaganja sukladno njihovom značenju za razvoj regije na koju se odnose. U slučaju da se, iznimno, predviđa dodjela pojedinačne jednokratne (ad hoc) potpore jednom poduzetniku, ili je potpora ograničena na jedno područje djelatnosti, u obzezi je Države članice da dokaže da predmetni projekt doprinosi skladnoj strategiji regionalnog razvoja i da uzimajući u obzir vrstu i veličinu projekta, ona neće imati za posljedicu neprihvatljivo narušavanje tržišnog

⁷ U svrhu ovih Smjernica "ugljen" znači ugljen kategorije A i B iz ležišta jednostavne, složenije i vrlo složene geološke građe sukladno međunarodnom sustavu kategorizacije ugljena kako ga regulira Ekonomska komisija za Europu Ujedinjenih naroda.

⁸ SL C 28, od 1. veljače 2000., str: 2; i Ispravak Smjernica u SL C 232, od 12. kolovoza 2000., str: 17.

⁹ Sektori na koje se primjenjuju posebna pravila su osim ovdje navedenih trenutno sektor prometa i brodogradnje.

¹⁰ SL L 10, od 13. siječnja 2001., str: 33. Uredba kako je izmijenjena i dopunjena Uredbom (EZ) br. 364/2004, SL L 63, od 28. veljače 2004., str: 22.

¹¹ SL C 244, od 1. listopada 2004., str: 2.

¹² To posebice znači da se potpora koja se dodjeljuje velikim ili srednjim poduzetnicima za vrijeme trajanja razdoblja restrukturiranja mora uvijek pojedinačno prijaviti Komisiji, čak i ako se dodjeljuje temeljem nekog odobrenog programa potpora.

natjecanja. Ako se potpora koja se dodjeljuje na temelju programa neopravdano koncentrira na djelatnost određenog sektora, Komisija može ponovno ispitati predmetni program potpora sukladno članku 17. Uredbe (EZ) br. 659/1999 od 22. ožujka 1999. o načinima primjene članka 93. Ugovora o osnivanju EZ-a¹³ i sukladno odredbama članka 18. točke c) iste Uredbe predložiti da se program potpore ukine.

11. Države članice nemaju obvezu prijave programa nacionalnih regionalnih potpora koji ispunjavaju sve uvjete koji su utvrđeni u Uredbama o skupnom izuzeću koje je usvojila Komisija temeljem članka 1. Uredbe Vijeća (EZ) br. 994/98 od 7. ožujka 1998. o primjeni članaka 92. i 93. Ugovora o osnivanju Europske Zajednice na određene kategorije horizontalnih državnih potpora¹⁴.

3. RAZGRANIČENJE PODRUČJA

3.1. Udio stanovništva koje ostvaruje pravo na regionalnu potporu, 2007 – 2013

12. U svjetlu načela koje se odnosi na iznimni karakter regionalnih potpora Komisija je mišljenja da ukupan udio stanovništva područja Zajednice koji ostvaruje pravo na regionalnu potporu mora biti značajno manji od ukupnog stanovništva na područjima na koje se te potpore ne primjenjuju.

13. Uzimajući u obzir zaključke različitih Europskih Vijeća u kojima se poziva na smanjenje ukupne visine državnih potpora i s obzirom na već mnogo puta izraženu zabrinutost u odnosu na negativne učinke potpora namijenjenih ulaganju velikih poduzetnika na tržišno natjecanje, Komisija smatra da ukupan opseg stanovništva koji je obuhvaćen potporom sukladno Smjernicama za regionalne potpore za 2007 – 2013 treba ograničiti na način da budu obuhvaćene samo najugroženije regije, a istovremeno i ograničeni broj regija koje se smatraju manje razvijenima u odnosu na nacionalni prosjek predmetne Države članice. Sukladno tomu, Komisija je odlučila utvrditi gornju granicu ukupnog udjela stanovništva koje ostvaruje pravo na regionalnu potporu na 42% stanovništva Zajednice koju trenutno čini 25 Država članica, a koja je slična gornjoj granici utvrđenoj 1998. na osnovu Zajednice koja je tada imala 15 članica (tzv. EU-15). Ova gornja granica osigurat će odgovarajuću razinu koncentracije regionalnih potpora na sadašnjih 25 članica EU (tzv. EU-25), no istovremeno pružiti i dovoljnu fleksibilnost za pristupanje Bugarske i Rumunjske, čiji će sveukupan teritorij, kako se predviđa, biti obuhvaćen pravom na regionalnu potporu¹⁵.

¹³ SL L 83, od 27. ožujka 1999., str: 1.

¹⁴ SL L 142, od 14. svibnja 1998. , str: 1.

¹⁵ Procjenjuje se da će ta gornja granica od 42% porasti na 45,5% izračunatih na osnovu 27 članica EU, nakon pristupanja Bugarske i Rumunjske.

14. Ipak, kako bi za postojeće Države članice osigurala dovoljan stupanj kontinuiteta, Komisija će neovisno od utvrđene navedene gornje granice primijeniti i dodatni zaštitni mehanizam (tzv. zaštitnu mrežu) u smislu odredbe da niti jedna Država članica ne može izgubiti više od 50% svojeg stanovništva koje je obuhvaćeno pravom na regionalnu potporu od udjela stanovništva koje ostvaruje pravo na regionalnu potporu u razdoblju od 2000 - 2006¹⁶.

3.2. Izuzeće predviđeno člankom 87(3) a)

15. Članak 87. stavak (3) točka a) uređuje da se potpora kojom se potiče gospodarski razvoj područja na kojima je životni standard neuobičajeno nizak ili na kojima postoji ozbiljna nezaposlenost može smatrati usklađenom sa zajedničkim tržištem. Kao što je to naglašeno od strane Suda Europskih zajednica, "upotreba riječi "neuobičajeno" i "ozbiljna" u izuzeću koje je sadržano u članku 87(3)a) pokazuje da se ono odnosi samo na područja u kojima je gospodarsko stanje izrazito nepovoljno u odnosu na Zajednicu kao cjelinu"¹⁷.

16. Sukladno tomu Komisija smatra da su utvrđeni uvjeti ispunjeni ako neko područje koje odgovara prostornoj jedinici II. razine NUTS-a¹⁸, ima bruto domaći proizvod (BDP) po stanovniku, mjeren paritetima kupovne moći (PKM), niži od 75 % prosjeka Zajednice¹⁹. BDP po stanovniku²⁰ svakog područja kao i prosjek Zajednice koji se koristi u analizi određuje Statistički ured Europskih zajednica. U interesu osiguravanja najveće moguće koherencije između određivanja regija koje sukladno Smjernicama za regionalne potpore ostvaruju pravo na potporu temeljem izuzeća iz članka 87. stavka (3) točke a), i regija koje ostvaruju pravo tzv. regija konvergencije temeljem propisa strukturnih fondova, Komisija se pri određivanju regija koje ostvaruju pravo na izuzeće sukladno članku 87. stavku (3) točki a) koristila istim podacima o BDP-u po stanovniku koji služe za utvrđivanje regija konvergencije u smislu propisa strukturnih fondova²¹.

17. Priznavajući posebne slabosti i teškoće u odnosu na udaljenost i specifične zapreke integraciji na zajedničko tržište, Komisija smatra da regionalne potpore za najudaljenije regije koje su obuhvaćene člankom 299. stavkom (2) Ugovora²²

¹⁶ Primjenom ovog zaštitnog mehanizma (zaštitne mreže) dolazi do povećanja ukupnog udjela stanovništva obuhvaćenog potporom od oko 43,1% izračunatog na osnovu 25 članica EU, ili 46,6 % na osnovu 27 članica EU.

¹⁷ Predmet 248/84, *Njemačka protiv Komisije* [1987, ECR 4013, pod točkom 19.

¹⁸ Uredba (EZ) br. 1059/2003 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. svibnja 2003. o utvrđivanju zajedničke nomenklature prostornih jedinica za statistiku (NUTS), SL L 154, od 21. lipnja 2003., str: 1. Rečenu nomenklaturu (NUTS) koristi EUROSTAT – Statistički ured Europskih zajednica kao referencu za prikupljanje, razvoj i harmonizaciju regionalne statistike EU, kao i za socioekonomske analize regija.

¹⁹ Pri čemu je osnovna pretpostavka da pokazatelj BDP-a istovremeno odražava obje navedene pojave.

²⁰ U ovom i svim sljedećim pozivima na BDP po stanovniku u ovim Smjernicama, BDP je mjeren paritetima kupovne moći.

²¹ Podatci se odnose na razdoblje od 2000. do 2002.

²² Azori, Madeira, Kanarski otoci, Guadeloupe, Martinique, Réunion i Francuska Gvajana.

također spadaju u područje primjene izuzeća iz članka 87. stavka (3) točke a), neovisno o tome je li BDP po stanovniku predmetnih regija niži od 75 % prosjeka Zajednice ili nije.

3.3. Postupno ukidanje prava za "regije statističkog učinka"

18. U određenim regijama BDP po stanovniku premašuje 75% prosjeka Zajednice jedino iz razloga statističkog učinka proširenja. To se odnosi na regije II. razine NUTS-a u kojima je BDP po stanovniku viši od 75% prosjeka u EU-25, no niži od 75% prosjeka u EU-15²³²⁴.

19. Kako bi se osiguralo da se prije ostvaren napredak tih regija ne bi umanjio prebrzim promjenama intenziteta potpora i dostupnosti potpora za pokrivanje troškova tekućeg poslovanja (operativnih potpora), iste regije sukladno mišljenju Komisije trebaju nastaviti uživati pravo na izuzeće iz članka 87. stavka (3) točke a) u prijelaznom razdoblju do 31. prosinca 2010.

20. 2010. Komisija će ponovno razmotriti status tih regija na temelju trogodišnjeg prosjeka najnovijih podataka o BDP-u kojima raspolaže Eurostat. Snizi li se relativni BDP po stanovniku u tim regijama ispod granice od 75 % prosjeka u EU-25, predmetne će regije nastaviti ostvarivati pravo na izuzeće kako ga predviđa članak 87. stavak (3) točka a). U suprotnom slučaju "regije statističkog učinka" pravo na potporu mogu ostvariti od 1. siječnja 2011. sukladno izuzeću koje je predviđeno člankom 87. stavkom (3) točkom c).

3.4. Izuzeće predviđeno člankom 87(3) c)

21. Europski sud je u predmetu 248/84²⁵ izrazio je svoje viđenje u odnosu na raspon problema koji su obuhvaćeni ovim izuzećem i referentni okvir za analizu kako slijedi: "Izuzeće iz članka 87. stavka (3) točke c), s druge strane, šire je u svojoj primjeni utoliko što dopušta razvoj određenih područja na način da taj razvoj nije ograničen gospodarskim uvjetima navedenim u članku 87. stavku (3) točki a), pod uvjetom da takva potpora "ne utječe negativno na trgovinske uvjete u mjeri koja je suprotna zajedničkom interesu". Ta odredba daje Komisiji ovlast da odobrava potporu namijenjenu daljnjem gospodarskom razvoju područja Država članica koja se smatraju ugroženima u odnosu na nacionalni prosjek". Ta odredba daje Komisiji ovlast da odobrava potporu namijenjenu daljnjem gospodarskom razvoju područja Države članice koja su manje razvijena u odnosu na nacionalni prosjek".

22. No, regionalna potpora koja je obuhvaćena izuzećem iz članka 87. stavka (3) točke c) mora predstavljati dio koherentne regionalne politike Države članice i

²³ U praksi, 75 % prosjeka BDP po stanovniku u EU-15 odgovara 82,2 % prosjeka BDP-a po stanovniku u EU-25.

²⁴ Te se regije dalje u tekstu nazivaju "regijama statističkog učinka".

²⁵ Vidi fusnotu 17.

držati se načela prostorne koncentracije. Budući da je takva potpora usmjerena na područja koja su manje ugrožena nego područja na koja se odnosi članak 87. stavak (3) točka a), i prostorna obuhvaćenost izuzećem i dopušteni intenzitet potpore moraju biti strogo ograničeni. Stoga obično samo mali dio nacionalnog teritorija Države članice može ispunjavati uvjete za tu potporu.

23. Stoga, kako bi se nacionalnim nadležnim tijelima osiguralo dovoljno fleksibilnosti pri izboru područja koja ispunjavaju uvjete za potporu, a da se pri tom ne ugrozi učinkovitost sustava provjere i nadzora od strane Komisije u odnosu na ovu vrstu potpore te ravnopravan tretman svih Država članica, određivanje područja koja ispunjavaju uvjete za potporu predviđenu predmetnim izuzećem sastojat će se od dva dijela, prvog, u kojem Komisija utvrđuje, za svaku Državu članicu²⁶, gornju granicu stanovništva koje je obuhvaćeno takvom potporom, i drugog, koji se odnosi na izbor područja koja ispunjavaju uvjete za potporu.

3.4.1. Utvrđivanje gornje granice stanovništva koje ostvaruje pravo na potporu za svaku Državu članicu

24. U prvom koraku potrebno je odrediti udio stanovništva koje u nekoj Državi članici ostvaruje pravo na potporu sukladno izuzeću iz članka 87. stavka (3) točke c) i to koristeći metodu koja je objektivna, pravedna i transparentna. Uz to, konačni rezultat ne smije premašiti ukupnu gornju granicu obuhvaćenosti stanovništva regionalnom potporom koju je odredila Komisija u odjeljku 3.1. , istovremeno uzimajući u obzir i spomenutu zaštitnu mrežu. Zbog svega navedenog Komisija pri određivanju gornje granice stanovništva koje ispunjava uvjete za ostvarivanje prava na potporu koristi sljedeću metodu.

25. Prvo se Državama članicama automatski dodjeljuje iznos koji odgovara stanovništvu regija koje su ostvarivale pravo na potporu temeljem izuzeća iz članka 87. stavka (3) točke a) Ugovora, ali koje više ne ispunjavaju uvjete za stjecanje tog prava iz navedenog članka, i koje nisu obuhvaćene prijelaznim odredbama koje se primjenjuju na regije statističkog učinka kako je to opisano u odjeljku 3.3. Tu se radi o područjima čiji je BDP po stanovniku iznosio manje od 75% prosjeka EU-15 kada su 1998. usvojene smjernice za regionalne potpore, no koja zbog svojeg gospodarskog razvitka više ne ispunjavaju uvjete utvrđene temeljem prosjeka izračunatog na osnovu EU-15. Budući da su ta područja²⁷ prethodno uživala koristi relativno velikog opsega potpora, Komisija smatra da je Državama članicama potrebno dopustiti fleksibilnost u smislu, ako tako žele, da nastave pružati potporu tim regijama za vrijeme razdoblja trajanja ovih Smjernica i na temelju izuzeća iz članka 87. stavka (3) točke c)²⁸.

²⁶ Uz izuzetak Država članica za čiji se cjelokupni teritorij smatra da ostvaruje pravo na izuzeće kako ga predviđa članak 87(3) a).

²⁷ U daljnjem tekstu ta se područja nazivaju "regijama gospodarskog razvitka".

²⁸ Iako temeljem članka 87(3)a) Sjeverna Irska nije ostvarivala pravo na potporu *de facto* je u razdoblju od 2000. – 2006. koristila prednostima istih intenziteta potpora koji su se primjenjivali u

26. Drugo, kako bi se osiguralo da se ne prekine kontinuirana dodjela potpora regijama s niskom gustoćom naseljenosti, predmetnim Državama članicama također se dodjeljuje iznos koji se temelji na broju stanovnika regija niske gustoće naseljenosti²⁹.

27. Iznos koji se dobije oduzimanjem stanovništva područja koja ispunjavaju uvjete za potporu primjenom objektivnih kriterija koji su utvrđeni u odjeljku 3.2 i 3.3, kao i iznosa koji se dodjeljuju sukladno odredbama iz prethodne dvije točke, od gornje granice od 42 % stanovništva EU-25 kako je određena u odjeljku 3.1, raspodjeljuje se između različitih Država članica primjenom ključa raspodjele koji u obzir uzima regionalne razlike u BDP-u po stanovniku i broju nezaposlenih, kako na nacionalnoj tako i na razini Zajednice. Detaljna formula za taj izračun opisana je u Dodatku IV³⁰.

28. Konačno se primjenjuje i tzv. zaštitna mreža kako je navedena u odjeljku 3.1. kako bi se osiguralo da niti jedna Država članica ne izgubi više od 50 % stanovništva koje je obuhvaćeno potporom sukladno smjernicama iz 1998.

29. Tako dobiveni iznosi namijenjeni raspodjeli navedeni su u Dodatku V. zajedno s listama regija koje pravo na potporu ostvaruju sukladno članku 87. stavku (3) točki a), regija statističkog učinka i regija gospodarskog razvitka.

3.4.2. Izbor regija koje ostvaruju pravo na potporu³¹

30. Pri izboru regija Države članice moraju primjenjivati kriterije za ispunjavanje uvjeta za potporu koji su dovoljno fleksibilni i kao takvi omogućuju niz različitih okolnosti u kojima je dodjela nacionalnih regionalnih potpora potencijalno opravdana, ali istovremeno oni moraju biti transparentni i pružati jamstva da dodjela regionalnih potpora neće narušavati trgovinu i tržišno natjecanje u mjeri koja bi bila suprotna zajedničkom interesu. Sukladno tomu, Komisija smatra da predmetne Države članice mogu izabrati sljedeće regije koje ostvaruju pravo na regionalne potpore za ulaganja temeljem izuzeća kako ga predviđa članak 87. stavak (3) točka c)³² :

a) regije "gospodarskog razvitka";

mnogim regijama koje su pravo na tu potporu ostvarivale temeljem odredbi istog članka. Stoga se Sjevernu Irsku u svrhu primjene ovih Smjernica također smatra regijom gospodarskog razvitka.

²⁹ Izračunat na temelju opcije koja se odnosi na prostorne jedinice III. razine NUTS-a iz točke 30 b) ovih Smjernica.

³⁰ Istu je metodu Komisija koristila u Smjernicama za nacionalne regionalne potpore: Dodatak III., točke 4. do 7.

³¹ Regije statističkog učinka koje od 1. siječnja 2011. više ne ostvaruju pravo na izuzeće odnosno potporu temeljem članka 87 (3) a), mogu automatski ostvariti pravo na potporu temeljem izuzeća iz točke c) istog članka.

³² Uzimajući u obzir njihovu malu površinu, za Cipar i Luksemburg, dovoljno je da izabrane regije imaju ili BDP po stanovniku koji je niži od prosjeka EU, ili stopu nezaposlenosti koja je viša od 115 % od nacionalnog prosjeka, te imaju najmanje 10 000 stanovnika.

- b) regije niske gustoće naseljenosti: kao što su to područja koja se u bitnome sastoje od prostornih jedinica II. razine NUTS-a s gustoćom naseljenosti koja je manja od 8 stanovnika po km², ili prostornih jedinica III. razine NUTS-a s gustoćom naseljenosti koja je manja od 12,5 stanovnika po km²³³. No, pri izboru ovih regija dopuštena je određena fleksibilnost pod sljedećim uvjetima:
- fleksibilnost pri izboru područja ne smije značiti i povećanje stanovništva koje je obuhvaćeno potporom;
 - područja koja predstavljaju prostorne jedinice III. razine NUTS-a i na koje se primjenjuje ova mogućnost fleksibilnosti izbora, moraju imati gustoću naseljenosti manju od 12,5 stanovnika po kilometru kvadratnom;
 - ta područja moraju graničiti s područjima prostorne jedinice III. razine NUTS-a koja ispunjavaju kriterij niske gustoće naseljenosti;
- c) susjedne regije koje čine povezane granične zone s najmanjim zajedničkim brojem stanovnika od 100 000 koje su smještene unutar područja koja predstavljaju prostorne jedinice II. ili III. razine NUTS-a u kojima je ili BDP po stanovniku niži od prosjeka EU-25, iii u kojima je stopa nezaposlenosti viša od 115 % nacionalnog prosjeka (pri čemu se obje vrijednosti izračunavaju na temelju prosjeka dobivenog na osnovu podataka Eurostata iz zadnje tri godine);
- d) regije treće razine NUTS-a s manje od 100 000 stanovnika u kojima je ili BDP po stanovniku niži od prosjeka EU-25, iii u kojima je stopa nezaposlenosti viša od 115 % nacionalnog prosjeka, (pri čemu se obje vrijednosti izračunavaju na temelju prosjeka dobivenog na osnovu podataka Eurostata za zadnje tri godine);
- e) otoci i druga područja koja obilježava slična prostorna izoliranost³⁴ u kojima je ili BDP po stanovniku niži od prosjeka EU-25, iii u kojima je stopa nezaposlenosti viša od 115 % nacionalnog prosjeka, (pri čemu se obje vrijednosti izračunavaju na temelju prosjeka dobivenog na osnovu podataka Eurostata za zadnje tri godine);
- f) otoci s manje od 5 000 stanovnika i ostala područja s manje od 5 000 stanovnika koja obilježava slična prostorna izoliranost;
- g) regije III. razine NUTS-a ili dijelovi tih regija koji graniče s regijom koja ostvaruje pravo na potporu temeljem članka 87. stavka (3) točke a), kao i regije III. razine NUTS-a ili dijelovi tih regija koji dijele kopnenu granicu ili

³³ Kako bi se izbjeglo dvostruko računanje ovaj kriterij treba primjenjivati kao dodatni kriterij, nakon što se u obzir uzme relativno bogatstvo predmetne regije.

³⁴ Primjerice poluotoci i planinska područja.

granicu na moru koja je kraća od 30 kilometara sa zemljom koja nije Država članica Europskog gospodarskog prostora ili EFTE.

- h) U propisima utemeljenim slučajevima, Države članice mogu izabrati i druga područja koja čine povezane granične zone s najmanje 50 000 stanovnika i u kojima se u usporedbi s drugim usporedivim regijama odvijaju značajne strukturne promjene, ili u kojima se bilježi znatan gospodarski pad. Zadaća je Država članica koje žele iskoristiti ovu mogućnost da dokažu da je dodjela regionalne potpore za ulaganje opravdana temeljem propisa, i da pri tom koriste priznate ekonomske pokazatelje i usporedbe sa stanjem na razini Zajednice.

31. Nadalje, kako bi se Državama članicama dala mogućnost ciljanog djelovanja na regionalne razlike u odnosu na slabosti lokalnog karaktera prostornih jedinica ispod III. razine NUTS-a, Države članice smiju izabrati i ostala manja područja koja ne ispunjavaju gore opisane uvjete, pod uvjetom da imaju najmanje 20 000 stanovnika³⁵. Zadaća Država članica koje namjeravaju iskoristiti tu mogućnost će biti da dokažu temeljem priznatih ekonomskih pokazatelja kao što su to BDP po stanovniku, stanje zaposlenosti ili nezaposlenosti, lokalni proizvodni pokazatelji ili pokazatelji kvalifikacije radnika, da je predloženim područjima u usporedbi s ostalim područjima u regiji više potreban gospodarski razvitak. Komisija će regionalne potpore u tim područjima odobriti za male i srednje poduzetnike, uključujući i relevantno povećanje koje se dodjeljuje za male i srednje poduzetnike. Međutim, zbog mogućeg narušavanja tržišnog natjecanja koje može nastati kao posljedica tzv. učinka prelijevanja (*spill-over effect*) na susjedne razvijenije regije, Komisija neće odobriti potporu namijenjenu ulaganju od strane velikih poduzetnika u ta područja niti potpore namijenjene ulaganju čiji opravdani troškovi premašuju 25 milijuna EUR.

32. Pridržavanje ukupne obuhvaćenosti stanovništva potporom za svaku će se Državu članicu ispitati primjenom stvarnog broja stanovnika izabranih područja temeljem zadnjih priznatih statističkih podataka.

4. REGIONALNE POTPORE NAMIJENJENE ULAGANJU

4.1. Vrste i gornje granice potpora

4.1.1. Vrste potpora

33. Regionalne potpore namijenjene ulaganju su potpore koje se dodjeljuju za projekte početnog ulaganja.

34. *Početno ulaganje* znači ulaganje u materijalnu i nematerijalnu imovinu koja se odnosi na:

³⁵ Ta se minimalna granica može smanjiti ako se radi o otocima i ostalim područjima koje obilježava slična prostorna izoliranost.

- osnivanje nove poslovne djelatnosti;
- proširenje već postojeće poslovne djelatnosti;
- širenje raznolikosti proizvodnje poslovne djelatnosti u smislu novih, dodatnih proizvoda;
- temeljnu promjenu sveukupnog proizvodnog procesa postojeće poslovne djelatnosti.

"Materijalna ulaganja" znače ulaganja koja se odnose na zemljište, zgrade i opremu/strojeve. U slučaju preuzimanja poslovne djelatnosti, samo će se troškovi kupnje te imovine od trećih osoba uzeti u obzir, pod uvjetom da je transakcija izvršena po tržišnim uvjetima.

"Nematerijalna ulaganja" znače troškove koji su nastali transferom tehnologije u obliku stjecanja prava na patente, licence, tehnološko znanje (*know-how*) ili stručno znanje koje nije zaštićeno patentom.

Budući da ne ispunjava niti jedan od navedenih uvjeta, zamjensko ulaganje isključeno je iz ovog pojma³⁶.

35. Preuzimanje imovine koja je izravno povezana s poslovnom djelatnošću može se također smatrati početnim ulaganjem pod uvjetom da je poslovna djelatnost zatvorena ili bi bila zatvorena da nije došlo do preuzimanja, i da ju je preuzeo neovisni ulagatelj³⁷.

36. Regionalne potpore namijenjene ulaganju izračunavaju se ili u odnosu na materijalne i nematerijalne troškove projekta početnog ulaganja, ili u odnosu na (procijenjene) troškove plaće u odnosu na radna mjesta koja su otvorena kao izravna posljedica projekta ulaganja³⁸.

37. Vrste potpora su različite. Tu se primjerice radi o subvencijama, zajmovima pod povoljnim kamatama ili subvencioniranim kamatama, državnim jamstvima, kupnji udjela u kapitalu ili drugim oblicima sudjelovanja u kapitalu pod povoljnim uvjetima, poreznim izuzećima ili poreznim olakšicama, smanjenju doprinosa i ostalih obveznih davanja, ili raspolaganju zemljištem, opskrbi robom ili uslugama po povlaštenim cijenama.

38. Važno je da se regionalnom potporom proizvode stvarni poticaji ulaganju do kojeg inače u područjima koja primaju potporu ne bi došlo. Stoga se potpora može dodijeliti samo temeljem programa potpora, pod uvjetom da je korisnik potpore podnio zahtjev za potporu te da je tijelo nadležno za upravljanje

³⁶ Međutim, zamjensko ulaganje može se pod određenim uvjetima smatrati operativnom potporom kako je to navedeno u odjeljku 5.

³⁷ Stoga se samo preuzimanje udjela u nekom poduzetniku neće smatrati početnim ulaganjem.

³⁸ Za radno mjesto smatrat će se da je izravno otvoreno kao posljedica projekta ulaganja ako se odnosi na aktivnost koja je povezana s ulaganjem i ako je otvoreno tijekom razdoblje od tri godine nakon dovršenja ulaganja. pri čemu će se radna mjesta otvorena kao posljedica povećane učinkovitosti kapaciteta stvorenih ulaganjem također smatrati povezanim s ulaganjem.

programom potpora potom potvrdilo u pisanom obliku³⁹ da nakon provođenja detaljne ocjene projekt u načelu ispunjava uvjete za stjecanje prava na potporu koji su utvrđeni programom potpora, a sve to prije početka rada na projektu⁴⁰. Na oba se navedena uvjeta treba izričito pozvati u svim programima potpora⁴¹. U slučaju jednokratnih (ad hoc) potpora nadležno tijelo mora prije početka rada izdati pismo namjere za dodjelu potpore, koje je pak uvjetovano odobrenjem predmetne mjere od strane Komisije. Ukoliko rad na projektu počne prije ispunjenja gore navedenih uvjeta, čitav projekt neće moći ostvariti pravo na potporu.

39. U slučaju kada se potpora izračunava na temelju materijalnih ili nematerijalnih troškova ulaganja, ili na temelju troškova preuzimanja kao što je to navedeno u točki 25., kako bi se osiguralo održivo i zdravo ulaganje i poštivanje primjenjivih gornjih granica potpore, vlastiti financijski doprinos korisnika potpore mora iznositi najmanje 25% opravdanih troškova, i to iz vlastitih sredstava ili iz nekih drugih izvora financiranja, a koja ne sadrže bilo koji oblik državne potpore⁴².

40. Nadalje, kako bi se osiguralo da ulaganje na realnoj i održivoj osnovi doprinese regionalnom razvitku, regionalne potpore namijenjene ulaganju moraju se dodjeljivati pod određenim uvjetima, ili biti uvjetovane načinom isplate, a sve u cilju očuvanja predmetnog ulaganja u određenoj regiji tijekom razdoblja od najmanje pet godina od završetka ulaganja⁴³. Kada se potpora izračunava na temelju troškova plaće, predviđena radna mjesta moraju se popuniti u roku od tri godine od završetka radova. Svako radno mjesto koje je otvoreno kao posljedica ulaganja mora biti sačuvano u predmetnoj regiji u razdoblju od pet godina od dana kada je po prvi puta popunjeno. U slučaju malih i srednjih poduzetnika, Države članice mogu skratiti razdoblje od pet godina u kojem ulaganje mora biti očuvano ili nova radna mjesta sačuvana na najmanje tri godine.

41. Visina potpore izražava se pomoću intenziteta potpore u odnosu na referentne (opravdane) troškove. Svi intenziteti potpore moraju se izračunavati

³⁹ U slučaju kada se radi o potpori za koju je potrebna pojedinačna prijava i odobrenje Komisije, potvrda o stjecanju prava na potporu mora biti uvjetovana odlukom Komisije koja istom odobrava potporu.

⁴⁰ "Početak rada" znači ili početak građevinskih radova ili prvu preuzetu obvezu u smislu narudžbe opreme, pri čemu su isključene pripreme studije izvedivosti.

⁴¹ Jedinu iznimku od ovih pravila predstavljaju odobreni programi potpora koji se odnose na opozivanje temeljem kojih se porezna izuzeća ili olakšice dodjeljuju automatski za troškove koji ispunjavaju uvjete za potporu bez primjene diskrecijskog prava nadležnih tijela.

⁴² Ovo primjerice nije slučaj kod subvencioniranih kredita (zajmova pod povoljnim uvjetima), zajmova za povećanje temeljnog kapitala ili sudjelovanje u kapitalu od strane države koji ne udovoljavaju načelu ulaganja po uvjetima tržišnog gospodarstva, državnih jamstava koja sadrže elemente potpore, kao i kod državnih potpora koje se dodjeljuju u okviru primjene pravila za potpore male vrijednosti (*de minimis*).

⁴³ Ovim se pravilom neće zabraniti zamjena postrojenja ili opreme koja je zastarjela tijekom ovih pet godina zbog brzih tehnoloških promjena, no pod uvjetom da se gospodarska aktivnost očuva u predmetnoj regiji tijekom navedenog minimalnog razdoblja.

kao bruto ekvivalenti potpore (BEP)⁴⁴. Kod intenziteta potpore koji je izražen kao bruto ekvivalent potpore radi se o diskontiranoj vrijednosti potpore izraženoj u postotku diskontirane vrijednosti opravdanih troškova. Za potpore koje se pojedinačno prijavljuju Komisiji bruto ekvivalent potpore izračunava se u trenutku prijave. U ostalim slučajevima opravdani troškovi ulaganja svode se na sadašnju vrijednost u trenutku odobrenja potpore. Potpore koje se isplaćuju u nekoliko obroka bit će svedene na sadašnju vrijednost u trenutku prijave ili odobrenja, već prema slučaju. U slučaju zajma pod povoljnijim uvjetima kamatna stopa koja će se koristiti za diskontiranje i izračunavanje iznosa potpore bit će referentna kamatna stopa koja se primjenjuje u trenutku odobrenja. U slučajevima kada se potpora dodjeljuje u obliku poreznih izuzeća ili smanjenja budućih poreznih obveza, za diskontiranje tranši potpore koristit će se referentne kamatne stope koje se primjenjuju kad nastane porezna obveza odnosno kad rečene porezne olakšice stupe na snagu.

4.1.2. Gornje granice potpore (najviši intenziteti potpore) za potpore velikim poduzetnicima

42. Intenzitet potpore mora se prilagoditi na način da u obzir uzima značajke i intenzitet regionalnih problema na koji se odnosi. To znači da od samog početka mora postojati razlika između intenziteta potpore koji su dopušteni u područjima koja ispunjavaju uvjete za izuzeće iz članka 87. stavka (3) točke c) od onih na područjima koja ispunjavaju uvjete za izuzeće iz članka 87. stavka (3) točke a).

43. Komisija isto tako mora uzeti u obzir činjenicu da su se nakon skorašnjeg proširenja Unije razlike u odnosu na relativno bogatstvo regija koje ispunjavaju uvjete za izuzeće temeljem članka 87. stavka (3) točke a) značajno produbile. To u stvari znači da postoji značajan broj regija i čak čitavih Država članica, koje sada imaju BDP po stanovniku koji je niži od 45 % prosjeka EU-25, što nije bio slučaj 1998. godine. Postojanje tih većih razlika u raspodjeli bogatstva unutar Zajednice zahtijevalo je od Komisije da uvede složeniju raščlambu predmetnih regija.

⁴⁴ Komisije ukida svoju dosadašnju praksu sukladno kojoj je pretvarala regionalne potpore prijavljene od strane Država članica u neto ekvivalent potpore uzimajući u obzir presudu Prvostupanjskog suda od 15. lipanja 2000. u predmetu T-298/97, Alzetta. U tom je predmetu Prvostupanjski sud donio sljedeću presudu: "Komisija nema ovlasti sukladno sustavu nadzora državnih potpora kako je uređen Ugovorom, pri donošenju odluke o usklađenosti državnih potpora s Ugovorom uzimati i obzir poreze koji se odnose na iznose dodijeljenih financijskih sredstava. Ti porezi ne nameću se posebno na samu potporu nego kasnije u sustavu oporezivanje i primjenjuju se na isti način i na predmetnu potporu i na sve ostvarene prihode. Stoga porezi ne mogu biti mjerodavni pri ocjeni specifičnog učinka potpore na trgovinu i tržišno natjecanje, i posebice, pri procjeni prednosti koje korisnici potpore ostvaruju putem takve potpore u odnosu na konkurentne poduzetnike koji nisu primili takvu potporu i čiji prihod isto tako podliježe oporezivanju." Nadalje, Komisija smatra da će korištenje bruto ekvivalenata potpore (BEP) koji se također koriste za izračun intenziteta drugih vrsta državnih potpora, pridonijeti pojednostavljenju i transparentnosti sustava nadzora državnih potpora, a uzima u obzir i povećani udio potpora koje se dodjeljuju u obliku poreznih izuzeća u ukupnim državnim potporama.

44. Komisija stoga smatra da u regijama koje su obuhvaćene izuzećem iz članka 87. stavka (3) točke a) intenzitet regionalne potpore ne smije premašiti:

- 30 % BEP-a u regijama s manje od 75 % prosječnog BDP-a po stanovniku u EU-25, u najudaljenijim regijama s višim BDP-om po stanovniku, i do 1. siječnja 2011. u regijama statističkog učinka;
- 40 % BEP-a u regijama s BDP-om po stanovniku koji je niži od 60 % prosječnog BDP-a po stanovniku u EU-25;
- 50 % BEP-a u regijama s BDP-om po stanovniku koji je niži od 45 % prosječnog BDP-a po stanovniku u EU-25.

45. Uzimajući u obzir njihove specifične slabosti, najudaljenija područja ostvarivat će pravo na dodatno povećanje od 20 % BEP-a, ako je njihov BDP po stanovniku ispod 75 % prosjeka u EU-25, dok će u ostalim slučajevima imati pravo na povećanje od 10 % BEP-a.

46. Regije statističkog učinka koje su obuhvaćene izuzećem iz članka 87. stavka (3) točke c) od 1. siječnja 2011. ostvarivat će pravo na intenzitet potpore od 20%.

47. U ostalim područjima koja su obuhvaćena izuzećem iz članka 87. stavka (3) točke c) gornja granica regionalnih potpora ne smije premašiti 15 % bruto ekvivalenta potpore (BEP). Ta se gornja granica BEP-a smanjuje na 10 % u slučaju regija koje istovremeno imaju više od 100 % prosječnog BDP-a po stanovniku u EU-25 i nižu stopu nezaposlenosti od prosjeka EU-25, mjereno na prostornim jedinicama III. razine NUTS-a (odnoseći se na prosječne vrijednosti u posljednje tri godine na temelju podataka Eurostata)⁴⁵.

48. Međutim, regije s niskom gustoćom naseljenosti i regije (koje odgovaraju prostornim jedinicama III. razine NUTS-a ili niže) koje graniče se regijom koja ostvaruje pravo na potporu temeljem članka 87. stavka (3) točka a), i koje su Države članice izabrale da budu obuhvaćene pravom na potporu temeljem članka 87. stavka (3) točke c), kao i regije koje se smatraju prostornim jedinicama III. razine NUTS-a ili dijelovi tih regija koji dijele kopnenu granicu sa zemljom koja nije Država članica Europskog gospodarskog prostora ili EFTE, uvijek ostvaruju pravo na intenzitet potpore od 15 % BEP-a.

4.1.3. Povećanja za male i srednje poduzetnike

49. U slučaju potpora koje se dodjeljuju malim i srednjim poduzetnicima⁴⁶, gornje granice navedene u odjeljku 4.1.2. mogu se uvećati za 20 % BEP-a za potpore

⁴⁵ U iznimnim slučajevima, viši intenzitet potpore može se dopustiti u slučaju područja koja predstavljaju prostorne jedinice III. razine NUTS-a ili niže razine, koje graniče s područjem koje je obuhvaćeno izuzećem iz članka 87(3)a), ako je to potrebno da bi se osiguralo da razlika između ta dva područja ne premašuje 20 postotnih poena.

⁴⁶ Dodatak I. Uredbe Komisije (EZ) br. 364/2004 od 25. veljače 2004. kojom se izmjenjuje i dopunjuje Uredba (EZ) br. 70/2001, SL L 63, od 28. veljače 2004, str: 22, ili bilo koja sljedeća uredba koja ju zamjenjuje.

koje se dodjeljuju malim poduzetnicima i za 10 % BEP-a za potpore koje se dodjeljuju srednjim poduzetnicima⁴⁷.

4.2. Opravdani troškovi

4.2.1. Izračun potpore na temelju troškova ulaganja

50. Troškovi za zemljište, zgrade i postrojenja/opremu⁴⁸ smatraju se opravdanim troškovima na temelju kojih se može dodijeliti potpora za početno ulaganje.

51. U slučaju malih i srednjih poduzetnika, troškovi pripremnih studija i savjetodavnih usluga koji su povezani s ulaganjem mogu se također uzeti u obzir ako intenzitet potpore iznosi do 50 % stvarnih troškova.

52. U slučaju preuzimanja kako je navedeno u točki 35., u obzir će se uzeti samo troškovi kupnje imovine⁴⁹ od trećih strana⁵⁰. Transakcija mora biti izvršena po tržišnim uvjetima.

53. Troškovi koji se odnose na kupnju imovine koja se ne odnosi na zemljište i zgrade u zakupu, mogu se uzeti u obzir samo ako se zakup vrši u obliku financijskog lizinga i sadrži obvezu kupnje imovine nakon isteka ugovora o zakupu. U slučaju zakupa zemljišta i zgrada, ugovor o zakupu mora biti zaključen na razdoblje od najmanje pet godina nakon predviđenog datuma završetka projekta ulaganja u slučaju velikih poduzetnika, dok u slučaju malih i srednjih poduzetnika isti mora biti zaključen na najmanje tri godine.

54. Osim u slučaju malih i srednjih poduzetnika i preuzimanja poslovne djelatnosti, stečena imovina mora biti nova. U slučaju preuzimanja poslovne djelatnosti, imovina za čiju je kupnju već prije preuzimanja odobrena potpora mora se oduzeti.

55. U slučaju malih i srednjih poduzetnika, troškovi nematerijalnih ulaganja koji nastaju transferom tehnologije u obliku stjecanja prava na patente, licenci, tehnološkog znanja (*know-how*) ili stručnog znanja koje nije zaštićeno patentom mogu se uvijek uzeti u obzir. U slučaju velikih poduzetnika, ti se troškovi smatraju opravdanima do gornje granice od 50% ukupnih opravdanih troškova ulaganja za projekt ulaganja.

⁴⁷ Ova se povećanja ne primjenjuju na potpore u sektoru transporta.

⁴⁸ U sektoru transporta, troškovi za kupnju transportne opreme (pokretne imovine) ne smatraju se opravdanim troškovima na temelju kojih se može dodijeliti potpora za početno ulaganje.

⁴⁹ Kada se uz preuzimanje vrši i drugo početno ulaganje, troškovi ovog dodatnog početnog ulaganja zbrajaju se s troškovima kupnje.

⁵⁰ U iznimnim će se slučajevima potpora izračunavati na temelju (procijenjenih) troškova plaće koji se odnose na sačuvana radna mjesta ili nova radna mjesta koja su otvorena preuzimanjem. U takvim se slučajevima potpora mora pojedinačno prijaviti Komisiji.

56. U svim slučajevima, opravdana nematerijalna ulaganja podliježu ispunjavanju potrebnih uvjeta kako bi se osiguralo da ulaganja ostanu vezana za područje primatelja potpore koje ispunjava uvjete za regionalnu potporu, te da se iz tog razloga ne smije izvršiti transfer iste u druga područja, posebno ne u područja koja ne ispunjavaju uvjete za regionalnu potporu. U tu svrhu opravdana nematerijalna imovina mora udovoljiti sljedećim uvjetima, i to posebno:

- mora se koristiti isključivo u poslovnoj djelatnosti koja prima regionalnu potporu;
- mora se smatrati imovinom s mogućnošću otpisa (amortizirajuća imovina);
- mora biti kupljena od trećih strana po tržišnim uvjetima;
- mora biti uključena u imovinu poduzetnika odnosno iskazati se u bilanci stanja poslovne djelatnosti primatelja regionalne potpore najmanje pet godina (odnosno tri godine u slučaju malih i srednjih poduzetnika).

4.2.2. Izračun potpore na temelju troškova plaće

57. Kao što je to navedeno u odjeljku 4.1.1. regionalne potpore mogu se izračunavati u odnosu na predviđene troškove plaće⁵¹ koji nastaju otvaranjem novih radnih mjesta koja su pak posljedica projekta početnog ulaganja.

58. *Otvaranje novih radnih mjesta* znači neto povećanje broja radnika⁵² u određenoj poslovnoj djelatnosti u odnosu na prosjek tijekom prethodnog vremenskog razdoblja u trajanju od 12 mjeseci. Dakle, od bruto otvorenih radnih mjesta tijekom dvanaestomjesečnog vremenskog razdoblja treba oduzeti broj izgubljenih radnih mjesta u istom razdoblju⁵³.

59. Iznos potpore ne smije premašiti određeni postotak troškova plaće za zaposlenu osobu, izračunat tijekom vremenskog razdoblja od dvije godine. Taj postotak odgovara dopuštenom intenzitetu potpore namijenjene ulaganju na određenom području.

4.3. Potpore za velike projekte ulaganja

60. U svrhu ovih Smjernica "*veliki projekt ulaganja*" je "početno ulaganje" kao što ga definiraju ove Smjernice, čiji iznos opravdanih troškova premašuje 50 milijuna EUR⁵⁴. Kako bi se spriječilo da se veliki projekti ulaganja umjetno podijele na

⁵¹ Troškovi plaće su ukupni iznosi koje korisnik potpore stvarno plaća u odnosu na predmetna radna mjesta, dakle bruto plaća, prije oporezivanja i obveznih doprinosa.

⁵² Broj radnih mjesta odgovara broju tzv. radnih jedinica godišnje (ALU), odnosno broju stalno zaposlenih u jednoj godini, pri čemu zaposleni na skraćeno radno vrijeme ili sezonski radnici čine dijelove ALU.

⁵³ Ova definicija vrijedi kako za postojeću poslovnu djelatnost tako i za novootvorenu poslovnu djelatnost.

⁵⁴ Iznos od 50 milijuna EUR izračunava se sukladno cijenama i tečaju valute na dan kada se potpora odobrava, ili u slučaju velikih projekata ulaganja koje je potrebno pojedinačno prijaviti, sukladno cijenama i tečaju valute na dan prijave.

više manjih pod-projekata kako bi se izbjegla primjena odredbi iz ovih Smjernica, velikim projektom ulaganja smatrat će se jedinstveni projekt ulaganja kada se početno ulaganje vrši u razdoblju od tri godine od strane jednog ili više poduzetnika, a sastoji se od ulaganja u dugotrajnu imovinu koja predstavlja gospodarski neodvojivu cjelinu⁵⁵.

61. U svrhu izračuna opravdanih troškova za velike projekte ulaganja u smislu njihovog odnosa prema različitim pragovima utvrđenima u ovim Smjernicama, kao opravdani troškovi u obzir će se uzimati klasični troškovi ulaganja ili troškovi plaće, već prema tome koji su od tih troškova viši.

62. U oba Višesektorska okvira za regionalne potpore namijenjene velikim projektima ulaganja, onom iz 1998.⁵⁶, kao i u sljedećem iz 2002.⁵⁷, Komisija je kako bi ograničila narušavanje tržišnog natjecanja, smanjila najviše intenzitete potpore namijenjene velikim projektima ulaganja. U cilju pojednostavljenja i transparentnosti Komisija je odlučila uvrstiti odredbe iz Višesektorskog okvira iz 2002. u Smjernice za regionalne potpore za razdoblje od 2007. do 2013. godine.

63. Stoga će se Višesektorski okvir iz 2002. prestati primjenjivati na potpore koje su odobrene ili prijavljene⁵⁸ nakon 31. prosinca 2006. i zamijenit će se ovim Smjernicama⁵⁹.

4.3.1. Povećana transparentnost i nadzor velikih projekata ulaganja

64. Države članice moraju pojedinačno prijaviti Komisiji svaku potporu koja će se dodijeliti projektima ulaganja temeljem nekog postojećeg programa potpora, ukoliko prijedlog potpore iz svih izvora financiranja predstavlja više od najvišeg dopuštenog iznosa potpore koji neko ulaganje s opravdanim troškovima u iznosu od 100 milijuna EUR može dobiti temeljem omjera i pravila utvrđenih u točki 67⁶⁰.

⁵⁵ Pri ocjeni radi li se o početnom ulaganju koje predstavlja gospodarski neodvojivu cjelinu Komisija će uzeti u obzir tehničku, funkcionalnu i stratešku povezanost te neposrednu prostornu povezanost. Gospodarska neodvojivost ocjenjivat će se neovisno od vlasničkih odnosa. To podrazumijeva da će se pri određivanju predstavljati li veliki projekt ulaganja jedinstveni projekt ulaganja ocjenjivanje vršiti na isti način neovisno o tome provodi li projekt jedan poduzetnik, više poduzetnika koji dijele troškova ulaganja ili pak više poduzetnika koji snose troškove zasebnih ulaganja unutar istog projekta ulaganja (primjerice u slučaju zajedničkog pothvata – joint venture).

⁵⁶ SL C 107, od 7. travnja 1998., str: 7.

⁵⁷ SL C 70, od 19. ožujka 2002., str: 8, kao što je izmijenjen i dopunjen u SL C 263, od 1. studenog 2003., str: 1.

⁵⁸ Pojedinačno prijavljene projekte ulaganja ocjenjivat će se sukladno pravilima koja su na snazi u trenutku prijave.

⁵⁹ Budući da je opće područje primjene ovih Smjernica široko, Komisija je odlučila da iz tehničkih razloga nije moguće uvrstiti i listu sektora koji ukazuju na ozbiljne strukturne teškoće.

⁶⁰ Jednokratne (ad hoc) potpore moraju se uvijek pojedinačno prijaviti Komisiji. Zbog očitog utjecaja takvih potpora na trgovinske uvjete i tržišno natjecanje, potrebno je posebno dokazati povezanost pojedinačne jednokratne (ad hoc) potpore namijenjene pojedinačnim velikim projektima ulaganja s regionalnim razvitkom.

U sljedećoj tabeli prikazani su iznosi potpora, odnosno pragovi iznad kojih se potpore moraju prijaviti Komisiji, u odnosu na različite regije s najčešćim intenzitetima potpore kako ih uređuju ove Smjernice.

Intenzitet potpore	10%	15%	20%	30%	40%	50%
Prag prijave	€ 7.5 m	€ 11.25 m	€ 15.0 m	€ 22.5 m	€ 30.0 m	€ 37.5 m

65. Uvijek kada se regionalne potpore dodjeljuju temeljem postojećih programa potpora za velike projekte ulaganja koje nije potrebno prijaviti Komisiji, Države članice moraju u roku od 20 radnih dana od odobrenja potpore od strane nadležnog tijela, dostaviti Komisiji podatke koji su navedeni u standardnom obrascu prijave koji je utvrđen u Dodatku III. Komisija će tada objaviti osnovne podatke iz prijave na svojoj web stranici <http://europa.eu.int/comm/competition/>).

66. Države članice moraju voditi detaljan registar potpora odobrenih svim velikim projektima ulaganja. Ti registri, koji moraju sadržavati sve podatke koji su potrebni kako bi se utvrdilo da su se poštovale gornje granice dopuštenih intenziteta potpore, moraju se čuvati deset godina od dana kada je potpora odobrena.

4.3.2. Pravila za ocjenjivanje velikih projekata ulaganja

67. Regionalne potpore namijenjene velikim projektima ulaganja podložne su prilagođenoj gornjoj granici za regionalne potpore⁶¹ sukladno sljedećim omjerima:

Opravdani troškovi	Prilagođena gornja granica potpore
Do € 50 milijuna	100% gornje granice regionalnih potpora
Za dio od € 50 milijuna do € 100 milijuna	50% gornje granice regionalnih potpora
Za dio iznad € 100 milijuna	34% gornje granice regionalnih potpora

⁶¹ Polazište za izračun prilagođene gornje granice je uvijek najviši dopušteni intenzitet potpore za potpore velikim poduzetnicima sukladno gore navedenim odredbama iz odjeljka 4.1.2. Povećanja intenziteta za male i srednje poduzetnike ne smiju se dodijeliti velikim projektima ulaganja.

Dakle, dopušteni iznos potpore za velike projekte ulaganja izračunavat će se pomoću sljedeće formule: najviši iznos potpore = $R \times (50 + 0,5 \times B + 0,34 \times C)$, pri čemu je R neprilagođena gornja granica regionalne potpore, B su opravdani troškovi u iznosu od 50 milijuna EUR do 100 milijuna EUR, a C su opravdani troškovi koji premašuju iznos od 100 milijuna EUR. Izračun se vrši na temelju službenog tečaja valute na dan kada se potpora odobrava, ili u slučaju potpora koje je potrebno pojedinačno prijaviti, sukladno tečaju valute na dan prijave.

68. Kada ukupni iznos potpore iz svih izvora premašuje 75 % najvišeg iznosa potpore koja se može isplatiti za opravdane troškove ulaganja u visini od 100 milijuna EUR sukladno standardnoj gornjoj granici za velike poduzetnike temeljem odobrene karte regionalnih potpora koja je na snazi na dan kada se potpora namjerava odobriti, i kada

- a) korisnik potpore prije ulaganja pokriva više od 25 % prodaje predmetnih proizvoda na predmetnom tržištu ili tržištima ili će nakon ulaganja ostvarivati više od 25 %, ili
- b) kapaciteti proizvodnje koji se otvore kao posljedica projekta obuhvaćaju više od 5 % tržišta mjereno na osnovu podataka o vidljivoj potrošnji⁶² u odnosu na predmetni proizvod, osim ako je prosječna godišnja stopa rasta njegove vidljive potrošnje u posljednjih pet godina iznad prosječne godišnje stope rasta bruto domaćeg proizvoda Europskog gospodarskog prostora,

Komisija će odobriti regionalnu potporu namijenjenu ulaganju samo nakon izvršenog detaljnog ispitivanja u pokrenutom postupku sukladno članku 88. stavku (2) Ugovora i kada utvrdi da je potpora potrebna kako bi se osigurao poticajni učinak ulaganja te da koristi koje donosi predmetna mjera potpore nadmašuju učinak narušavanja tržišnog natjecanja i utjecaj na trgovinu između Država članica⁶³.

69. Predmetni proizvod je u načelu proizvod koji je obuhvaćen projektom ulaganja⁶⁴. Kada se projekt odnosi na proizvodnju poluproizvoda koji se ne prodaje na tržištu, predmetni proizvod može biti i proizvod na silaznom tržištu. Mjerodavno tržište proizvoda uključuje predmetni proizvod i njegove zamjenske proizvode (supstitute) koji se ili od strane potrošača smatraju zamjenjivima s obzirom na njihove bitne značajke, cijenu ili način uporabe, ili pak od strane proizvođača s obzirom na fleksibilnost proizvodnih postrojenja.

70. Teret dokaza u odnosu na situacije opisane u točki 68. a) i b) je na Državama članicama, odnosno Države članice moraju dokazati da ne postoje okolnosti

⁶² Vidljiva potrošnja određenog proizvoda je proizvodnja plus uvoz minus izvoz.

⁶³ Prije stupanja na snagu ovih Smjernica Komisija će izraditi dodatni nputak o kriterijima koje će uzimati u obzir u predmetnoj ocjeni.

⁶⁴ Kada projekt ulaganja uključuje proizvodnju više različitih proizvoda, treba razmatrati svaki proizvod.

opisane u navedenoj točki 68. a) i b)⁶⁵. U svrhu primjene točaka a) i b) prodaja i vidljiva potrošnja utvrđivat će se na odgovarajućoj razini Prodcom klasifikacije proizvoda⁶⁶ za Europski gospodarski prostor, ili, ako takvi podaci nisu dostupni ili mjerodavni, na temelju bilo kojeg drugog opće priznatog segmenta tržišta za koji postoje raspoloživi statistički podaci.

4.4. Pravila o zbrajanju potpora (kumulacija potpora)

71. Gornje granice intenziteta potpore utvrđene u odjeljcima 4.1. i 4.3 primjenjuju se na ukupan iznos potpore:

- kada se potpora dodjeljuje istovremeno temeljem više programa potpora ili u kombinaciji s jednokratnom (ad hoc) potporom;
- neovisno o tome odobrava li se potpora iz lokalnih, regionalnih, nacionalnih ili sredstava Zajednice.

72. Kada se kombinira potpora izračunata na temelju materijalnih ili nematerijalnih troškova ulaganja s potporom izračunatom na temelju troškova plaće, mora se poštovati gornja granica intenziteta potpore utvrđena za predmetnu regiju⁶⁷.

73. Kada su troškovi na osnovu kojih se može ostvariti pravo na regionalnu potporu u cijelosti ili djelomično opravdani i u odnosu na neku potporu s drugim ciljem, zajednički udio tih troškova bit će podložan najpovoljnijoj gornjoj granici sukladno važećim pravilima.

74. U slučaju da Država članica odredi da se državna potpora temeljem jednog programa potpora može zbrajati s potporom iz nekog drugog programa, mora u svakom programu potpora točno navesti način na koji će osigurati usklađenost s gore navedenim uvjetima.

75. Regionalne potpore namijenjene ulaganju neće se zbrajati s potporama male vrijednosti (potpore *de minimis*) u odnosu na iste opravdane troškove kako bi se izbjegla primjena najviših intenziteta potpora koji su zadani ovim Smjernicama.

⁶⁵ Ako Država članica dokaže da korisnik potpore otvara novo tržište proizvoda, testovi navedeni u točki 68. a) i b) ne moraju se provoditi, a potpora će biti odobrena sukladno omjerima u tabeli pod točkom 67.

⁶⁶ Uredba Vijeća (EEZ) br. 3924/91 od 19. prosinca 1991. o uvođenju zajedničkog pregleda industrijske proizvodnje (SL L 374, od 31. prosinca 1991. str: 1.)

⁶⁷ Ovaj će se uvjet smatrati ispunjenim ako zbroj potpore za početno ulaganje, izražene u postotku ulaganja, i potpore za otvaranje novih radnih mjesta, izražene u postotku troškova plaće, ne premašuje najpovoljniji iznos koji je rezultat primjene ili gornje granice utvrđene za regiju sukladno kriterijima navedenim u odjeljku 4.1., ili gornje granice utvrđene za regiju sukladno kriterijima koji su navedeni u odjeljku 4.3.

5. Operativne potpore⁶⁸

76. Regionalne potpore namijenjene smanjenju troškova tekućeg poslovanja poduzetnika (operativne potpore) u načelu su zabranjene. No, u iznimnim slučajevima takva se potpora može dodijeliti u područjima koja ispunjavaju uvjete za izuzeće iz članka 92(3)a) pod uvjetom da je: (i) opravdana u smislu svog doprinosa regionalnom razvitku i da je po svojim obilježjima, i (ii) svojoj visini, proporcionalna slabostima koje namjerava ublažiti⁶⁹. Dužnost je Države članice da dokaže postojanje i važnost tih slabosti⁷⁰. Nadalje, određeni posebni oblici operativnih potpora mogu biti prihvatljivi u regijama s niskom gustoćom naseljenosti i u najmanje naseljenim regijama.

77. Operativna potpora trebala bi se u načelu moći dodijeliti samo u odnosu na određene prethodno definirane opravdane izdatke ili troškove⁷¹ i biti ograničena na određeni dio tih troškova.

78. Iz razloga specifičnih obilježja financijskih aktivnosti i aktivnosti unutar grupe u smislu Odjeljka J (klasifikacijske oznake 65, 66 i 67) i aktivnosti unutar grupe koje su obuhvaćene područjem primjene Odjeljka K (klasifikacijska oznaka 74) NACE statističke klasifikacije djelatnosti u EZ-u, operativna potpora koja se dodjeljuje za gore navedene aktivnosti ima veoma ograničenu vjerojatnost poticanja regionalnog razvitka, no veoma veliki rizik povezan s narušavanjem tržišnog natjecanja, kao što je to izraženo u stavu Komisije u obavijesti o primjeni pravila o državnim potporama na mjere koje se odnose na direktno oporezivanje poduzetnika⁷². Stoga Komisija neće odobravati niti jednu operativnu potporu sektoru financijskih usluga, ili za aktivnosti unutar grupe, u smislu ovih Smjernica, osim u slučaju kada se takva potpora dodjeljuje temeljem općih programa potpora koji su otvoreni za sve sektore i koji su namijenjeni naknadi dodatnih transportnih troškova ili troškova zapošljavanja. Operativna potpora za poticanje izvoza također je isključena.

79. Budući da je namijenjena prevladavanju kašnjenja i zastoja u regionalnom razvoju, osim u slučajevima koji su opisani u točkama 80. i 81., operativna potpora uvijek treba biti ograničenog trajanja i postupno se smanjivati, a postupno ukinuta u trenutku kada predmetne regije ostvare stvarnu konvergenciju s bogatijim područjima EU⁷³.

⁶⁸ Kao što je to slučaj i s ostalim vrstama regionalnih potpora odobranje operativnih potpora uvijek podliježe specifičnim pravilima koja se primjenjuju na određene sektore.

⁶⁹ Operativne potpore pojavljuju se posebno u obliku poreznih izuzeća ili smanjenja doprinosa koji nisu povezani s opravdanim troškovima ulaganja.

⁷⁰ Komisija upravo razmatra izvodivost utvrđivanja metode za ocjenjivanje dodatnih troškova u najudaljenijim regijama.

⁷¹ Primjerice, zamjenska ulaganja, dodatni troškovi prijevoza ili troškovi rada.

⁷² SL C 384, od 10. prosinca 1998., str: 3.

⁷³ To načelo postupnog smanjenja (degresije) mora se također poštivati kada se prijavljuju novi programi potpora koji sadrže operativne potpore koji trebaju zamijeniti postojeće programe. No,

80. Odstupajući od odredbi prethodnog stavka, operativna potpora koja se istovremeno postupno ne smanjuje i nije ograničenog trajanja, može se odobriti samo:

- u najudaljenijim regijama, ukoliko je namijenjena naknadi dodatnih troškova koji nastaju pri obavljanju gospodarske aktivnosti kao posljedica čimbenika navedenih u članku 299. stavku (2) Ugovora, koji zbog svoje stalne prisutnosti i uzajamnog djelovanja ozbiljno ograničavaju razvoj tih regija (to su čimbenici prostorne i otočne udaljenosti, male površine, nepovoljne topografije i klimatskih uvjeta, te gospodarske ovisnosti o malom broju proizvoda)⁷⁴;
- u najmanje naseljenim regijama, ukoliko je namijenjena sprječavanju ili usporavanju stalnog raseljavanja stanovništva tih regija⁷⁵. Najmanje naseljene regije predstavljaju ili pripadaju regijama II. razine NUTS-a gustoće naseljenosti od 8 stanovnika po km² ili manje, kao i manja susjedna ili s njima granična područja koja ispunjavaju isti kriterij gustoće naseljenosti.

81. Nadalje, u najudaljenijim regijama i regijama niske gustoće naseljenosti, potpore koje ne ispunjavaju uvjet da se istovremeno postupno smanjuju i da su vremenski ograničene, i koje su namijenjene djelomičnoj naknadi dodatnih transportnih troškova mogu se odobriti pod sljedećim uvjetima:

- potpora mora biti isključivo namijenjena naknadi dodatnih troškova prijevoza, uzimajući u obzir druge programe potpora namijenjenih transportu. Dok se iznos potpore može izračunavati na reprezentativnoj osnovi, s druge se strane mora izbjeći sistematično prekoračenje iznosa naknade koji je utvrđen kao neophodan za naknadu dodatnih troškova prijevoza;
- potpora se smije odobriti samo za dodatne troškove prijevoza robe koja je proizvedena u najudaljenijim regijama i regijama niske gustoće naseljenosti unutar nacionalnih granica predmetne zemlje. Ne smije se dopustiti da ista postane potpora izvozu. Ne može se odobriti potpora za prijevoz ili prijenos proizvoda poduzetnika, za koje ne postoji alternativno

fleksibilnost u primjeni ovog načela može se dopustiti u slučaju programa potpora koji sadržavaju operativne potpore kojima je cilj uklanjanje prostorno uvjetovanih slabosti određenih područja koja se nalaze u regijama koje ostvaruju pravo na potporu temeljem izuzeća iz članka 87 (3) a).

⁷⁴ U smislu ograničenja s kojima se suočavaju najudaljenije regije, osim u slučajevima koji su navedeni u točki 78., Komisija smatra da se operativna potpora u iznosu od najviše 10 % prihoda korisnika potpore može dodijeliti bez posebne potrebe dokazivanja opravdanosti. Zadaća je Države članice da dokaže da je svaki prijedlog potpore koji premašuje ovaj iznos opravdan u smislu svojeg doprinosa regionalnom razvitku, te da je visina potpore razmjerna dodatnim troškovima koje namjerava nadoknaditi, a koji su povezani s čimbenicima navedenim u članku 299(2).

⁷⁵ Zadaća je Države članice da dokaže da je predložena potpora potrebna i primjerena u cilju sprječavanja ili usporavanja stalnog raseljavanja stanovništva.

sjedište, odnosno lokacija (npr. proizvodi rudarstva i vađenja ostalih ruda, hidroelektrana i sl.).

- isključivo u slučaju najudaljenijih regija, potpora također može obuhvatiti troškove prijevoza osnovnih sirovina, sirovina ili poluproizvoda od mjesta proizvodnje do mjesta konačne prerade u predmetnoj regiji;
- potpora mora biti unaprijed objektivno količinski određena, na temelju omjera "potpora po putniku" ili na temelju omjera "potpora po toni/kilometru", pri čemu ti omjeri, uz ostale podatke, moraju biti uvršteni u godišnje izvješće izrađeno na temelju tih koeficijenata;
- ocjena dodatnih troškova mora se temeljiti na najekonomičnijem prijevoznom sredstvu i najkraćem putu između mjesta proizvodnje ili prerade i tržišta prodaje koji se koriste tim prijevoznim sredstvom; u obzir treba uzeti i tzv. vanjske troškove (eksternalije) koji se odnose na zaštitu okoliša.

82. U svim se slučajevima potreba za operativnom potporom i visina operativne potpore treba redovito preispitivati kako bi se osigurala njezina dugoročna primjenjivost na predmetnu regiju. Komisija će stoga odobravati samo programe operativnih potpora čije trajanje odgovara trajanju ovih Smjernica.

83. Kako bi se mogli ispitati učinci koje programi operativnih potpora imaju na trgovinu i tržišno natjecanje, od Država članica zahtijeva se da svake godine podnesu pojedinačno godišnje izvješće za svaku pojedinu regiju II. razine NUTS-a u kojoj se dodjeljuju operativne potpore, a koje sadrži pregled ukupnih rashoda ili procijenjeni izgubljeni prihod u odnosu na svaki program operativnih potpora koji je odobren u predmetnoj regiji⁷⁶, i u kojem se posebno navodi sektor ili sektori u kojem se odvija djelatnost korisnika potpore i iznos dodijeljene potpore za svakog pojedinog korisnika.

6. POTPORE NOVOOSNOVANIM MALIM PODUZETNICIMA

84. Iako novoosnovani mali poduzetnici na čitavom području Europske Unije nailaze na teškoće, čini se da gospodarski razvitak područja koja primaju potporu sprječava relativno niska razina poduzetničke aktivnosti, i posebno, još niža stopa osnivanja novih malih poduzetnika. Stoga se potrebnim čini uvođenje novih oblika potpora, koje se mogu dodijeliti dodatno uz regionalne potpore namijenjene ulaganju, kako bi se ostvarili poticaji za osnivanje novih poduzetnika i potpora u ranoj fazi njihovog razvoja u područjima koja primaju potporu.

85. Kako bi se te potpore ciljano koristile, čini se da visina ove vrste potpora treba odgovarati teškoćama s kojima se suočava svaka pojedina regija. Nadalje, kako bi se izbjegao neprihvatljiv rizik narušavanja tržišnog natjecanja, uključujući i rizik istiskivanja s tržišta već postojećih poduzetnika, potpora treba barem u

⁷⁶ U odnosu na primljeni iznos potpore.

početnoj fazi biti strogo ograničena na male poduzetnike, te odobrena u visini ograničenog iznosa i pod uvjetom postupnog smanjivanja (degresivna).

86. Komisija će sukladno tomu odobravati programe potpora temeljem kojih se predviđaju potpore u iznosu do ukupno 2 milijuna EUR po poduzetniku⁷⁷ za male poduzetnike koji obavljaju gospodarsku djelatnost u regijama koje ispunjavaju uvjete za izuzeće temeljem članka 87. stavka (3) točke a), odnosno u ukupnom iznosu do 1 milijun EUR po poduzetniku za male poduzetnike koji obavljaju gospodarsku djelatnost u regijama koje ispunjavaju uvjete za izuzeće temeljem članka 87. stavka (3) točke c). Godišnji iznosi potpora koje se dodjeljuju novoosnovanim malim poduzetnicima ne smiju premašiti 33 % gore navedenih ukupnih iznosa potpora po poduzetniku.

87. Opravdane troškove čine troškovi za pravne, savjetodavne i administrativne usluge, koji su izravno povezani s osnivanjem poduzetnika, kao i sljedeći troškovi pod uvjetom da su stvarno nastali u razdoblju od prvih pet godina od osnivanja poduzetnika.⁷⁸

- kamate na vanjsko financiranje i dividenda iz vlastitog kapitala koja ne premašuje referentnu kamatnu stopu;
- troškovi najma proizvodnih postrojenja/opreme;
- izdaci za energiju, vodu, grijanje, poreze (osim poreza na dodanu vrijednost i poreza na prihode iz poslovanja) i upravne pristojbe;
- amortizacija, troškovi lizinga proizvodnih postrojenja/opreme kao i troškovi plaće uključujući i obvezne doprinose također mogu biti uključeni pod uvjetom da predmetna ulaganja ili otvaranje novih radnih mjesta i mjere koje se odnose na pružanje pomoći pri zapošljavanju nisu obuhvaćeni nekim drugim oblikom potpore.

88. Intenzitet potpore ne smije premašiti

- u regijama koje su obuhvaćene izuzećem iz članka 87. stavka (3) točke a), 35 % opravdanih troškova koji su nastali u prve tri godine po osnutku poduzetnika, odnosno 25 % u sljedeće dvije godine;
- u regijama koje su obuhvaćene izuzećem iz članka 87. stavka (3) točke c), 25 % opravdanih troškova koji su nastali u prve tri godine po osnutku poduzetnika, odnosno 15 % u sljedeće dvije godine.

89. Navedeni se intenziteti uvećavaju za 5 % u regijama koje su obuhvaćene izuzećem iz članka 87. stavka (3) točke a) u kojima je BDP po stanovniku niži od 60 % prosjeka EU-25, u regijama gustoće naseljenosti manjoj od 12,5 stanovnika po km² i na malim otocima na kojima je broj stanovnika manji od 5 000 te na ostalim područjima iste površine koja obilježava slična prostorna izoliranost.

⁷⁷ Poduzetnici koji ostvaruju pravo na potporu su mali poduzetnici u smislu članka 2. Dodatka I. Uredbe Komisije (EZ) br. 364/2004 ili bilo koje uredbe koja ju zamjenjuje, a koji su neovisni u smislu članka 3. Dodatka Uredbi Komisije br. 364/2004 i koji su osnovani prije najviše pet godina.

⁷⁸ Porez na dodatnu vrijednost kao i porez na dobit/dohodak ne smatraju se opravdanim troškovima.

90. Države članice će uvesti potrebne sustave kojima će se osigurati poštivanje gornjih granica iznosa potpora i primjena odgovarajućeg dopuštenog intenziteta potpore u odnosu na predmetne opravdane troškove. Posebno treba naglasiti da se potpore predviđene ovim poglavljem ne smiju zbrajati s ostalim javnim sredstvima potpore (uključujući i potpore male vrijednosti) u cilju izbjegavanja najviših dopuštenih intenziteta ili iznosa potpore.

91. Dodjela potpora koje su namijenjene isključivo novootvorenim malim poduzetnicima mogu proizvesti nepoželjne učinke za postojeće male poduzetnike, kojima to može biti poticaj za zatvaranje ili ponovno osnivanje, a sve u cilju ostvarivanja prava na ovu vrstu potpore. Države članice moraju biti svjesne ovog rizika i oblikovati programe potpora na način kako bi se izbjegao navedeni problem, primjerice utvrđivanjem ograničenja koja vlasnike nedavno zatvorenih trgovačkih društava isključuju iz primjene predmetnih programa.

7. PRIJELAZNE ODREDBE

7.1. Smanjenja intenziteta potpore za regije koje 1. siječnja 2007. ostaju obuhvaćene člankom 87(3)a

91. U slučajevima u kojima stupanje na snagu ovih Smjernica za posljedicu ima smanjenje najvišeg intenziteta potpore za više od 15 postotnih poena, neto u bruto⁷⁹, smanjenje se može provesti u dvije faze pri čemu se početno smanjenje od najmanje 10 postotnih poena mora primijeniti 1. siječnja 2007., a ostatak 1. siječnja 2011.

7.2. Smanjenja intenziteta potpore u regijama gospodarskog razvitka

93. Pod uvjetom da je Država članica predložila predmetna područja koja ostvaruju pravo na regionalnu potporu temeljem izuzeća iz članka 87. stavka (3) točke c) za čitavo razdoblje od 2007. – 2013., smanjene intenziteta potpore za regije gospodarskog razvitka može se odvijati u dvije faze. Smanjenje od najmanje 10 postotnih poena neto u bruto primjenjivat će se 1. siječnja 2007. Prema potrebama prilagodbe novim intenzitetima potpore koji su dopušteni temeljem ovih Smjernica, konačno smanjenje primjenjivat će se najkasnije 1. siječnja 2011⁸⁰.

7.3. Postupno ukidanje operativnih potpora

94. U odnosu na regije koje će izgubiti status za izuzeće i pravo na dodjelu operativnih potpora kao rezultat gubitka ostvarivanja tog prava temeljem članka 87. stavka (3) točke a), Komisija može prihvatiti linearno postupno ukidanje

⁷⁹ Primjerice s 50 % neto ekvivalenta potpore na 30 % bruto ekvivalenta potpore.

⁸⁰ Budući da je Sjeverna Irska koristila pogodnosti posebne odredbe smjernica za regionalne potpore u razdoblju od 2000. do 2006., primjena istih prijelaznih odredbi također je opravdana.

programa operativnih potpora tijekom razdoblja od dvije godine od dana gubitka prava na dodjelu takvih potpora.

7.4. Postupno ukidanje regija obuhvaćenih člankom 87(3)c)

95. Stupanjem na snagu ovih Smjernica veliki će broj regija izgubiti svoje pravo na dodjelu regionalnih potpora namijenjenih ulaganju. Kako bi se tim regijama olakšao prijelaz na novi horizontalni sustav državnih potpora koji se postupno uvodi provedbom Akcijskog plana korištenja Državnih potpora, Države članice smiju iznimno odrediti dopunske regije koje bi ispunjavale uvjete za ostvarivanje prava na regionalne potpore temeljem članka 87. stavka (3) točke c) do 1. siječnja 2009., pod uvjetom da su ispunjeni sljedeći uvjeti:

- da su predmetne regije ostvarivale pravo na regionalne potpore temeljem članka 87. stavka (3) točke c) 31. prosinca 2006.;
- da zbroj ukupnog stanovništva regija koje ispunjavaju uvjete za regionalne potpore namijenjene ulaganju temeljem članka 87. stavka (3) točke c), koji proizlazi iz udjela stanovništva koje je obuhvaćeno potporom sukladno točki 27. i 28. i udjela stanovništva koje je obuhvaćeno potporom temeljem ove odredbe, neće premašiti 66 % ukupnog stanovništva područja koje ostvaruje pravo na regionalnu potporu temeljem članka 87. stavka (3) točke c) na dan 31. prosinca 2006⁸¹;
- da najviši intenzitet potpore koji je dopušten u tim dopunskim regijama utvrđenim sukladno ovoj odredbi ne smije premašiti 10 %.

8. KARTE REGIONALNIH POTPORA I IZJAVA O USKLAĐENOSTI SA ZAJEDNIČKIM TRŽIŠTEM

96. Područja Država članica koja ispunjavaju uvjete za regionalnu potporu namijenjenu ulaganju sukladno izuzećima i gornjim granicama intenziteta potpora za početna ulaganja⁸² koje se odobravaju za svako područje, zajedno čine kartu regionalnih potpora određene Države članice. Kartom regionalnih potpora također se utvrđuju regije koje ostvaruju pravo na dodjelu potpora malim poduzetnicima. Programi operativnih potpora nisu obuhvaćeni kartama regionalnih potpora i ocjenjuju se u svakom pojedinom slučaju na temelju prijave predmetne Države članice sukladno odredbama članka 88. stavka (3) Ugovora.

97. Europski sud donio je presudu da "odluke" temeljem kojih Komisija usvaja karte regionalnih potpora za svaku pojedinu Državu članicu treba tumačiti na

⁸¹ Nakon isključenja regija koje su ostvarivale pravo na regionalnu potporu temeljem članka 87(3)c) na dan 31. prosinca 2006. i koje ostvaruju pravo na potporu iz ovih Smjernica temeljem nekih drugih odredbi (regije statističkog učinka, regije gospodarskog razvitka, regije niske gustoće naseljenosti). Tako nastali udjeli prikazani su u Dodatku V.

⁸² Koji su prilagođeni sukladno točki 67. za slučajeve potpora namijenjenih velikim projektima ulaganja koji se pojedinačno prijavljuju.

način da iste predstavljaju sastavni dio ovih Smjernica za regionalne potpore te da su obvezujuće samo pod uvjetom da su ih prihvatile Države članice.⁸³

98. Nadalje, treba se podsjetiti da se kartama regionalnih potpora također određuje područje primjene skupnih izuzeća koja izuzimaju regionalne potpore od obveze prijave temeljem članka 88. stavka (3) Ugovora, bilo da se potpora dodjeljuje temeljem Uredbe (EZ) 70/2001⁸⁴, ili temeljem bilo koje buduće uredbe kojom se uređuje skupno izuzeće za ostale oblike regionalnih potpora. Odredbe članka 1. stavka (1) točke b) Uredbe (EZ) 994/1998⁸⁵ predviđaju samo izuzeće "potpore koja je usklađena s kartom koju je odobrila Komisija za svaku Državu članicu u cilju dodjele regionalnih potpora".

99. Sukladno ovim Smjernicama, i ovisno o društveno-gospodarskim uvjetima u Državama članicama, u kartu regionalnih potpora bit će uključene:

- 1) regije koje ispunjavaju kriterije utvrđene u ovim Smjernicama i za koje su u ovim Smjernicama određeni najviši intenziteti potpore. To su regije koje ispunjavaju uvjete za izuzeće temeljem članka 87. stavka (3) točke a) i regije statističkog učinka.
- 2) regije koje će odrediti i izabrati Države članice u cilju odobravanja regionalnih potpora sukladno članku 87. stavku (3) točki c) do utvrđene gornje granice udjela stanovništva koje je obuhvaćeno potporom, a koja je određena sukladno odjeljku 3.4.1.

100. Pod uvjetom da poštuju uvjete utvrđene u ovim Smjernicama, Države članice mogu naravno same odlučivati hoće li odobriti regionalne potpore namijenjene ulaganju i koja će biti visina tih potpora. Stoga svaka Država članica treba što je prije moguće, a nakon objave ovih Smjernica, na odgovarajući način i sukladno članku 88. stavku (3) Ugovora prijaviti jedinstvenu kartu regionalnih potpora kojom je obuhvaćen čitav nacionalni teritorij.

101. Komisija će ispitati zaprimljene prijave sukladno postupku utvrđenom u članku 88. stavku (3) Ugovora. Po zaključenom ispitivanju objavit će odobrene karte regionalnih potpora u Službenom listu Europske Unije. Te će karte stupiti na snagu 1. siječnja 2007., ili po njihovoj objavi u slučaju da se radi o kasnijem datumu, i smatrat će se sastavnim dijelom ovih Smjernica.

⁸³ Presuda od 18. lipnja 2002. u predmetu C-242/00 Njemačka protiv Komisije.

⁸⁴ Uredba Komisije (EZ) br. 70/2001 od 12. siječnja 2001. o primjeni članka 87. i 88. Ugovora o EZ-u na državne potpore malim i srednjim poduzetnicima (SL L 10, od 13. siječnja 2001., str: 33), kao što je izmijenjena i dopunjena Uredbom Komisije (EZ) br. 364/2004 od 25. veljače 2004 kojom se izmjenjuje i dopunjuje Uredba (EZ) br. 70/2001 u smislu širenja područja primjene na potpore za istraživanje i razvoj (SL L 63, od 28. veljače 2004., str: 22).

⁸⁵ Uredba Vijeća (EC) br. 994/98 od 7. svibnja 1998. o primjeni članka 92. i članka 93. Ugovora o osnivanju Europske zajednice na određene kategorije horizontalnih državnih potpora (SL L 142, od 14. svibnja 1998., str: 1.)

102. U prijavi karte regionalnih potpora treba jasno navesti regije koje se predlažu kao regije koje ispunjavaju uvjete za potporu temeljem članka 87. stavka (3) točke a) ili c), te intenzitete potpore koji se predviđaju za velike poduzetnike, uzimajući pritom u obzir prilagodbe gornjih granica regionalnih potpora za velike projekte ulaganja. U slučajevima u kojima će se primjenjivati prijelazne odredbe, ili u kojima se očekuje promjena intenziteta potpore, treba detaljno navesti predmetna prijelazna razdoblja i intenzitete potpore.

103. Budući da se regije koje ispunjavaju uvjete za regionalnu potporu sukladno članku 87. stavku (3) točki a) 92(3)a) i regije statističkog učinka određuju egzogeno primjenom kriterija prostornih jedinica II. razine NUTS-a, uobičajeno je da će biti potrebno dostaviti i dodatne detaljne socioekonomske pokazatelje. S druge strane detaljne dodatne podatke potrebno je iskazati kako bi se objasnio izbor regija koje ispunjavaju uvjete za potporu temeljem članka 87. stavka (3) točke c), a koje se ne smatraju regijama gospodarskog razvitka, regijama niske gustoće naseljenosti i graničnim regijama, što također uključuje i detaljno navođenje predmetnih regija, podataka o broju stanovnika, o stopi BDP-a i stopi nezaposlenosti u predmetnim regijama, te sve ostale mjerodavne pokazatelje.

104. Kako bi se osigurao kontinuitet koji je ključan za dugoročni regionalni razvitak, popis regija koji prijavljuju Države članice trebao bi se u načelu primjenjivati tijekom cjelokupnog razdoblja od 2007. do 2013. Međutim, isto tako je moguće da bude podložan srednjoročnoj reviziji 2010. godine. Svaka Država članica koja ima namjeru izmijeniti popis regija koje ostvaruju pravo na potporu temeljem članka 87. stavka (3) točke c) ili važeće intenzitete potpore, mora dostaviti odgovarajuću prijavu Komisiji najkasnije do 1. travnja 2010. Bilo kakve promjene u odnosu na regiju u ovom smislu ne smiju premašivati 50 % ukupne obuhvaćenosti stanovništva potporom koju je odobrila Država članica temeljem članka 87. stavka (3) točke c). Izuzimajući regije statističkog učinka, regije koje temeljem spomenute srednjoročne revizije izgube pravo na udio stanovništva koji je obuhvaćen regionalnom potporom neće moći ostvarivati pravo na bilo koji oblik potpore temeljem prijelaznih odredbi. Uz to, Države članice mogu u bilo koje vrijeme podnijeti zahtjev Komisiji u kojem traže da se popisu regija dodaju dopunske regije dok se ne dostigne utvrđeni udio stanovništva koji je obuhvaćen potporom u tim regijama.

9. STUPANJE NA SNAGU, PROVEDBA, TRANSPARENTNOST I REVIZIJA

105. Komisija namjerava primjenjivati ove Smjernice na sve regionalne potpore koje će se odobravati nakon 31. prosinca 2006. Regionalne potpore koje su dodijeljene ili koje trebaju biti odobrene prije 2007. ocjenjivat će se sukladno Smjernicama za nacionalne regionalne potpore iz 1998.

106. Budući da moraju biti usklađene s kartom regionalnih potpora, prijave programa regionalnih potpora, ili jednokratnih (ad hoc) potpora koje se namjeravaju odobriti nakon 31. prosinca 2006., ne mogu se u načelu smatrati

potpunim sve dok se ne usvoji karta regionalnih potpora za određenu Državu članicu sukladno postupovnim odredbama opisanim u odjeljku 8. Stoga Komisija u pravilu neće ispitivati prijave programa regionalnih potpora koji se trebaju primjenjivati nakon 31. prosinca 2006., ili jednokratne (ad hoc) potpore koje se namjeravaju odobriti nakon tog datuma, sve dok se ne usvoji karta regionalnih potpora za predmetnu Državu članicu⁸⁶. Isto se odnosi na programe potpora koji su namijenjeni novoosnovanim malim poduzetnicima koji su obuhvaćeni odjeljkom 6. ovih Smjernica.

107. Komisija smatra da će provedba ovih Smjernica za posljedicu imati značajne promjene pravila koja se primjenjuju na regionalne potpore na čitavom području Zajednice. Nadalje, u svjetlu promijenjenih gospodarskih i socijalnih uvjeta koji prevladavaju u Europskoj Uniji, čini se potrebnim ponovno ispitati zadržavaju li svi programi regionalnih potpora, uključujući tu i programe potpora namijenjenih ulaganju i programe operativnih potpora, svoju opravdanost i učinkovitost. Iz tih će razloga Komisija predložiti Državama članicama temeljem članka 88. stavka (1) Ugovora sljedeće mjere:

- ne dovodeći u pitanje odredbe članka 10. stavka (2) Uredbe (EZ) 70/2001⁸⁷ o primjeni članka 87. i članka 88. Ugovora na državne potpore za male i srednje poduzetnike, kao što je izmijenjena i dopunjena Uredbom (EZ) 364/2004⁸⁸, te ne dovodeći u pitanje odredbe članka 11. stavka (2) Uredbe (EZ) 2204/2002 o primjeni članka 87. i članka 88. Ugovora o EZ-u na državne potpore za zapošljavanje⁸⁹, Države članice će ograničiti trajanje važenja postojećih programa regionalnih potpora na potpore koje su odobrene 31. prosinca 2006. ili prije tog datuma;
- u slučaju kada se programima potpora za zaštitu okoliša dopušta regionalna potpora namijenjena ulaganju koja se dodjeljuje za ulaganja u zaštitu okoliša temeljem fusnote 29 Smjernica Zajednice za državne potpore za zaštitu okoliša⁹⁰, Države članice će izmijeniti i dopuniti važeće programe kako bi osigurale da se potpora može odobriti nakon 31. prosinca 2006. samo ako je usklađena s kartom regionalnih potpora koja je na snazi na dan odobrenja potpore;
- Države članice će ukoliko je to potrebno izmijeniti i dopuniti ostale postojeće programe potpora kako bi osigurale da se regionalna

⁸⁶ Komisija će kako bi se u najvećoj mogućoj mjeri smanjio teret obveze prijave potpora, iskoristiti ovlasti koje su joj dane Uredbom (EZ) 994/1998. a koje se odnose na izuzeće od obveze prijave temeljem članka 88. stavka (3) Ugovora sve transparentne programe regionalnih potpora za ulaganje koji su usklađeni s nacionalnom kartom regionalnih potpora koju je usvojila predmetna Država članica. Pojedinačne jednokratne (ad hoc) potpore i programi operativnih potpora neće biti izuzeti od obveze prijave. Štoviše, zahtjevi u odnosu na podatke i pojedinačnu prijavu pojedinačnih potpora namijenjenih velikim projektima ulaganja utvrđenih u odjeljku 4.3. ovih Smjernica nastavit će se primjenjivati, uključujući i potpore koje se odobravaju temeljem programa koji ispunjavaju uvjete za izuzeće.

⁸⁷ SL L 10, od 13. siječnja 2001., str: 23.

⁸⁸ SL L 63, od 28. veljače 2004., str: 22.

⁸⁹ SL L 337, od 13. prosinca 2002., str: 3.

⁹⁰ SL C 37, od 3. veljače 2001., str: 3.

povećanja, kao što su to primjerice ona koja se odobravaju za potpore za usavršavanje, potpore za istraživanje i razvoj ili potpore za zaštitu okoliša, mogu odobriti nakon 31. prosinca 2006. samo u područjima koja ispunjavaju uvjete za potporu temeljem članka 87. stavka (3) točke a) ili c) sukladno karti regionalnih potpora koju je usvojila Komisija i koja je na snazi na dan odobrenja potpore.

Komisija će pozvati Države članice da se slože i prihvate ove prijedloge u roku od jednog mjeseca.

DODATAK I.
Definicija industrije čelika

U svrhu ovih Smjernica industrija čelika sastoji se od poduzetnika koji se bave proizvodnjom proizvoda od čelika koji su navedeni u sljedećoj tabeli:

Proizvod	Carinska tarifa⁹¹
Sirovo željezo i zrcalno željezo, u hljepčićima, blokovima i drugim primarnim oblicima	7201
Feroslitine	7202 11 20, 7202 11 80, 7202 99 11
Proizvodi od željeza dobiveni izravnom redukcijom željezne rudače i ostali spužvasti proizvodi od željeza	7203
Željezo i nelegirani čelik	7206
Poluproizvodi od željeza ili nelegiranog čelika	7207 11 11; 7207 11 14; 7207 11 16; 7207 12 10; 7207 19 11; 7207 19 14; 7207 19 16; 7207 19 31; 7207 20 11; 7207 20 15; 7207 20 17; 7207 20 32; 7207 20 51; 7207 20 55; 7207 20 57; 7207 20 71
Toplo valjani plosnati proizvodi, od željeza ili nelegiranog čelika	7208 10 00; 7208 25 00; 7208 26 00; 7208 27 00; 7208 36 00; 7208 37; 7208 38; 7208 39; 7208 40; 7208 51; 7208 52; 7208 53; 7208 54; 7208 90 10; 7209 15 00; 7209 16; 7209 17; 7209 18; 7209 25 00; 7209 26; 7209 27; 7209 28; 7209 90 10; 7210 11 10; 7210 12 11; 7210 12 19; 7210 20 10; 7210 30 10; 7210 41 10; 7210 49 10; 7210 50 10; 7210 61 10; 7210 69 10; 7210 70 31; 7210 70 39; 7210 90 31; 7210 90 33; 7210 90 38; 7211 13 00; 7211 14; 7211 19; 7211 23 10; 7211 23 51; 7211 29 20; 7211 90 11; 7212 10 10; 7212 10 91; 7212 20 11; 7212 30 11; 7212 40 10; 7212 40 91; 7212 50 31; 7212 50 51; 7212 60 11; 7212 60 91
Toplo valjana žica, u nepravilno (labavo) namotanim kolutima, od željeza ili nelegiranog čelika	7213 10 00; 7213 20 00; 7213 91; 7213 99
Šipke od željeza ili nelegiranog čelika i ostale	7214 20 00; 7214 30 00; 7214 91; 7214 99; 7215 90 10

⁹¹ SL L 279, od 23. listopada 2001., str: 1.

Profili od željeza ili nelegiranog čelika	7216 10 00;; 7216 21 00; 7216 22 00; 7216 31; 7216 32; 7216 33; 7216 40; 7216 50; 7216 99 10
Nehrđajući čelik	7218 10 00; 7218 91 11; 7218 91 19; 7218 99 11; 7218 99 20

Plosnati valjani proizvodi od nehrđajućeg čelika	7219 11 00; 7219 12; 7219 13; 7219 14; 7219 21; 7219 22; 7219 23 00; 7219 24 00; 7219 31 00; 7219 32; 7219 33; 7219 34; 7219 35; 7219 90 10; 7220 11 00; 7220 12 00; 7220 20 10; 7220 90 11; 7220 90 31
Toplo valjana žica od nehrđajućeg čelika	7221 00; 7222 11; 7222 19; 7222 30 10; 7222 40 10; 7222 40 30
Plosnati valjani proizvodi od ostalih legiranih čelika	7225 11 00; 7225 19; 7225 20 20; 7225 30 00; 7225 40; 7225 50 00; 7225 91 10; 7225 92 10; 7225 99 10; 7226 11 10; 7226 19 10; 7226 19 30; 7226 20 20; 7226 91; 7226 92 10; 7226 93 20; 7226 94 20; 7226 99 20
Ostali legirani čelici u ingotima ili drugim sirovim oblicima; poluproizvodi od ostalih legiranih čelika	7224 10 00; 7224 90 01; 7224 90 05; 7224 90 08; 7224 90 15; 7224 90 31; 7224 90 39; 7227 10 00; 7227 20 00; 7227 90; 7228 10 10; 7228 10 30; 7228 20 11; 7228 20 19; 7228 20 30; 7228 30 20; 7228 30 41; 7228 30 49; 7228 30 61; 7228 30 69; 7228 30 70; 7228 30 89; 7228 60 10; 7228 70 10; 7228 70 31; 7228 80
Žmurje (prboj) od željeza ili čelika	7301 10 00
Dijelovi za izgradnju željezničkih i tramvajskih kolosijeka: tračnice i skretnice	7302 10 31; 7302 10 39; 7302 10 90; 7302 20 00; 7302 40 10; 7302 10 20
Cijevi i šuplji profili, od lijevanog željeza i bešavne cijevi	7303; 7304
Ostale željezne ili čelične cijevi (npr. zavarene, zakovane ili zatvorene na sličan način) kružnog poprečnog presjeka, vanjskog promjera većeg od 406,4 mm:	7305

DODATAK II.

Definicija industrije sintetičkih vlakana

U svrhu ovih Smjernica industrija sintetičkih vlakana definira se kao:

- proizvodnja (izvlačenje) / tkanje svih generičkih vrsta vlakana i pređe na osnovi poliestera, poliamida, akrila ili polipropilena, bez obzira na krajnju uporabu, ili
- polimerizacija (uključujući polikondenzaciju), tamo gdje se u odnosu na korištene strojeve odvija zajedno s proizvodnjom, ili
- svaki dodatni postupak koji je povezan s postavljanjem kapaciteta za proizvodnju odnosno tkanje od strane budućeg korisnika ili nekog drugog poduzetnika (društva) člana grupe kojem ti kapaciteti pripadaju, i koji u predmetnoj specifičnoj poslovnoj aktivnosti u smislu korištenih strojeva čini sastavni dio tih kapaciteta.

DODATAK III.

Obrazac o osnovnim podacima za potpore namijenjene velikim projektima ulaganja sukladno točki 65.

1. Korisnik ili korisnici državne potpore (ime/imena poduzetnika koji primaju potporu):
2. Referentni broj programa potpore (broj koji dodjeljuje Komisija postojećem programu ili programima potpora temeljem kojih se potpora dodjeljuje):
3. Tijelo/tijela javne vlasti koja dodjeljuju potporu (ime davatelja i adresa za kontakt):
4. Država članica u kojoj se vrši ulaganje:
5. Regija (III. razine NUTS-a) u kojoj se vrši ulaganje:
6. Jedinica lokalne samouprave (prije prostorna jedinica V. razine NUTS-a, sada LAU 2) u kojoj se vrši ulaganje:
7. Vrsta projekta (osnivanje nove poslovne djelatnosti, širenje postojeće poslovne djelatnosti, širenje raznolikosti proizvodnje poslovne djelatnosti u smislu novih, dodatnih proizvoda, temeljna promjena sveukupnog proizvodnog procesa postojeće poslovne djelatnosti):
8. Proizvodi koji se proizvode ili usluge koje se pružaju na osnovu projekta ulaganja (sukladno PRODCOM/NACE klasifikaciji ili CPE klasifikaciji za projekte u sektorima usluga):
9. Kratki opis projekta ulaganja:
10. Diskontirani opravdani troškovi projekta ulaganja (u EUR):
11. Diskontirani (bruto) iznos potpore u EUR:
12. Intenzitet potpore (% u bruto ekvivalentu potpore (BEP)):
13. Uvjeti (ako ih ima) pod kojima će se isplaćivati predložena potpora:
14. Planirani datum početka i završetka projekta:
15. Datum odobrenja/dodjele potpore:

DODATAK IV.

Metoda za određivanje udjela stanovništva koje je obuhvaćeno potporom u regijama koje ostvaruju pravo na potporu temeljem članka 87. stavka (3) točke c) u Državama članicama

Glavno načelo izračuna ovom metodom predstavlja utvrđivanje udjela stanovništva koje je obuhvaćenom potporom sukladno uočenom **stupnju regionalnih razlika** unutar Država članica i između različitih Država članica.

Te se razlike izračunavaju uz pomoć dva pokazatelja: vrijednosti bruto domaćeg proizvoda po stanovniku mjenenog paritetima kupovne moći (**BDP/PKM**) i stope **nezaposlenosti**. Ovom se metodom izračunavaju razlike, ne uzimajući i obzir sve regije koje ostvaruju pravo na potporu temeljem članka 87. stavka (3) točke a), regije statističkog učinka, kao i regije gospodarskog razvitka i regije niske gustoće naseljenosti. Podaci koji se koriste u izračunu odnose se na prosječne vrijednosti u posljednje tri godine za koje postoje podaci, 2000. – 2002. za BDP po stanovniku i 2001. – 2003. za stopu nezaposlenosti na nacionalnoj razini i razini EU-25.

Izračun se vrši u tri koraka:

Prvi korak

Kako bi se utvrdile navedene regionalne razlike **koriste se dva praga**. Regije definirane kao prostorne jedinice III. razine NUTS-a moraju imati BDP po stanovniku niži od 85 % ili stopu nezaposlenosti višu od 115 % nacionalnog prosjeka (DČ = 100). Kada se radi o stopi nezaposlenosti, smatrat će se da je dovoljan stupanj regionalnih razlika dostignut ako predmetna regija ukazuje na 50 % višu nezaposlenost nego što je to nacionalni prosjek.

Drugi korak

Kako bi se u obzir uzeo relativan odnos Države članice prema prosjeku u EU-25, početni pragovi od 85 za BDP po stanovniku i 115 za nezaposlenost prilagođavaju se primjenom sljedećih formula:

$$\text{Prilagođeni prag BDP-a } BDP = 85 \cdot \left(\frac{1 + \frac{100}{RDČ}}{2} \right)$$

$$\text{Prilagođeni prag nezaposlenosti } \textit{Nezaposlenost} = \textit{MIN} \left[150 : 115 \cdot \left(\frac{1 + \frac{100}{RDC\check{c}}}{2} \right) \right]$$

pri čemu je $RDC\check{c}$ relativan odnos države članice (DČ) prema prosjeku u EU-25 izražen u postotku.

Uvođenje ovih korekcija podrazumijeva da bi regije u bogatijim Državama članicama trebale ukazati na niži BDP po stanovniku u odnosu na nacionalni prosjek kako bi ispunile kriterije za dostizanje dovoljne regionalne razlike. Regije u Državama članicama s niskom nezaposlenošću trebale bi u odnosu na početni prag ukazati na višu stopu nezaposlenosti, iako se ona u svakom slučaju smatra dovoljnom ako dostigne gornju granicu od 150 % nezaposlenosti. Suprotno tomu, regije u siromašnijim Državama članicama mogu dostići i viši BDP po stanovniku od 85% nacionalnog prosjeka, a regije u Državama članicama s većom nezaposlenošću mogu ukazivati na dovoljnu regionalnu razliku i kada stopa nezaposlenosti tamo ne dostiže 115 % nacionalnog prosjeka.

Primjeri primjene formula korekcije

Relativan odnos Nizozemske (EU-25 = 100): BDP po stanovniku 122,5; nezaposlenost 32,9.

Primjenom rečenih formula korekcije, pragovi za Nizozemsku pomiču se s 85 na 77,2 za BDP po stanovniku, i sa 115 na 150 za nezaposlenost.

Relativan odnos Grčke (EU-25 = 100): BDP po stanovniku 74,5 ; Nezaposlenost 111,7.

Primjenom rečenih formula korekcije, pragovi za Grčku pomiču se s 85 na 99,5 za BDP po stanovniku, i sa 115 na 109,0 za nezaposlenost.

Treći korak

U trećem koraku treba utvrditi koja područja koja ne ostvaruju pravo na regionalnu potporu temeljem članka 87. stavka (3) točke a), ili ona koja nisu posebno utvrđena kao područja koja ostvaruju pravo na potporu temeljem članka 87. stavka (3) točke c), ispunjavaju kriterije dovoljne regionalne razlike. Za svaku Državu članicu zbrajaju se podaci o broju stanovnika iz svih područja III. razine NUTS-a koja ispunjavaju kriterije dovoljne regionalne razlike. Tada se izračunava ukupan broj stanovnika svih područja koja ispunjavaju te kriterije na razini EU-25 kao i postotak kojim je u tom ukupnom zbroju zastupljena svaka Država članica. Ti se postotci tada smatraju **ključem raspodjele** za dopuštene udjele stanovništva koje je obuhvaćeno potporom.

Ako Komisija primjerice odluči da je 42 % stanovništva EU-25 dopušteno živjeti u područjima koja primaju potporu, od tog se broja mora oduzeti stanovništvo svih područja koja ostvaruju pravo na potporu temeljem članka 87. stavka (3) točke a) te područja predviđena izuzećem iz članka 87. stavka (3) točke c). Preostali se iznos raspodjeljuje između Država članica sukladno **ključu raspodjele**.

Nadalje, i budući da nije moguće dokazati regionalnu razliku u slučaju Država članica koje nemaju podjelu na prostorne jedinice III. razine NUTS-a (kao što su to Luksemburg i Cipar), zaštitna mreža osigurava da se niti u jednoj Državi članici ne smanji obuhvaćenost stanovništva koje prima potporu za više od 50 % (zajedno se uzimaju područja koja primaju potporu temeljem članka 87. stavka (3) točke a) i ona iz stavka 87. stavka (3) točke c)), od opsega koji je utvrđen Smjernicama za regionalne potpore iz 1998. Cilj je osigurati svim Državama članicama dovoljno prostora za provođenje učinkovite politike regionalnog razvitka.

DODATAK V.

Obuhvaćenost stanovništva regionalnom potporom 2007 – 2013

Belgija	Regije	BDP/PKM ⁹²	Obuhvaćeno stanovništvo
Članak 87(3)(a)	...		
Statistički učinak	Hainaut	75.45	12.4%
Članak 87(3)(c)			13.5%
Ukupan udio stanovništva obuhvaćen potporom 2007-2013			25.9%

Češka Republika	Regije	BDP/PKM	Obuhvaćeno stanovništvo
Članak 87(3)(a)	Srednja Moravska Střední Morava	52.03	
	Sjeverozapad Severozápad	53.29	
	Srednja Češka Střední Čechy	54.35	
	Moravsko-Šlezija	55.29	
	Moravskoslezsko		
	Sjeverozapad Severovýchod	55.59	
	Jugoistok Jihovýchod	58.17	
	Jugozapad Jihozápad	60.41	
			88.6%
Statistički učinak			
Članak 87(3)(c)			
Ukupan udio stanovništva obuhvaćen potporom 2007-2013			88.6%
Dodatna obuhvaćenost stanovništva temeljem prijelaznih odredbi 2007.-2008. temeljem članka 87(3)(c)			7.7%

Danska	Obuhvaćeno stanovništvo
Članak 87(3)(a) ...	
Statistički učinak....	
Članak 87(3)(c)	8.6%
Ukupan udio stanovništva obuhvaćen potporom 2007-2013	8.6%
Dodatna obuhvaćenost stanovništva temeljem prijelaznih odredbi 2007.-2008. temeljem članka 87(3)(c)	2.7%

⁹² BDP po stanovniku 2000. – 2002., PKM, za EU-25 = 100 (gasilo Eurostata 47/2005 od 7. travnja 2005.).

Njemačka	Regije	BDP/PKM	Obuhvaćeno stanovništvo
Članak 87(3)(a)	Dessau	65.99	
	Chemnitz	69.63	
	Brandenburg-Nordost	70.64	
	Magdeburg	72.27	
	Mecklenburg-Vorpommern	72.56	
	Thüringen	73.10	
	Dresden	74.95	
			12.5%
Statistički učinak	Halle	75.07	
	Leipzig	77.12	
	Brandenburg-Südwest	77.45	
	Lüneburg	81.80	
			6.1%
Članak 87(3)(c)			11.0%

Ukupan udio stanovništva obuhvaćen potporom 2007-2013	29.6%
---	-------

Estonija	Regije	BDP/PKM	Obuhvaćeno stanovništvo
Članak 87(3)(a)	Estonija	44.94	100%
Ukupan udio stanovništva obuhvaćen potporom 2007 - 2013			100%

Grčka	Regije	BDP/PKM	Obuhvaćeno stanovništvo
Članak 87(3)(a)	Dytiki Ellada	56.30	
	Anatoliki Makedonia, Thraki	57.40	
	Epir Ipeiros	59.30	
	Tesalija Thessalia	62.90	
	Ionia Nisia	65.53	
	Kreta Kriti	72.27	
	Peloponez Peloponnisos	73.71	
	Voreio Aigaio	74.29	
			36.6%
Statistički učinak	Kentriki Makedonia	75.89	
	Dytiki Makedonia	76.77	

	Attiki	78.98	
			55.5%
Članak 87(3)(c)			7.9%
Ukupan udio stanovništva obuhvaćen potporom 2007-2013			100.0%
Španjolska			
	Regije	BDP/PKM	Obuhvaćeno stanovništvo
Članak 87(3)(a)	Extremadura	59.89	
	Andaluzija Andalucia	69.29	
	Galicija Galicia	73.36	
	Castilla-La Mancha	74.75	
	Kanarski otoci Canarias	87.79	
			36.2%
Statistički učinak	Asturias	79.33	
	Murcia	79.37	
	Ceuta	79.64	
	Melilla	79.72	
			5.8%
Članak 87(3)(c)			17.7%
Ukupan udio stanovništva obuhvaćen potporom 2007-2013			59.6%
Dodatna obuhvaćenost stanovništva temeljem prijelaznih odredbi 2007.-2008. temeljem članka 87(3)(c)			12.4%

Francuska			
	Regije	BDP/PKM	Obuhvaćeno stanovništvo
Članak 87(3)(a)	Gvajana	56.76	
	Réunion	60.63	
	Guadeloupe	67.32	
	Martinique	74.88	
			2.9%
Statistički učinak ...			
Članak 87(3)(c)			15.5%
Ukupan udio stanovništva obuhvaćen potporom 2007-2013			18.4%
Dodatna obuhvaćenost stanovništva temeljem prijelaznih odredbi 2007.-2008. temeljem članka 87(3)(c)			6.9%

Irska			Obuhvaćeno stanovništvo
Članak 87(3)(a)			
Statistički učinak ...			
Članak 87(3)(c)			50.0%
Ukupan udio stanovništva obuhvaćen potporom 2007-2013			50.0%
Dodatna obuhvaćenost stanovništva temeljem prijelaznih odredbi 2007.-2008. temeljem članka 87(3)(c)			25.0%

Italija	Regije	BDP/PKM	Obuhvaćeno stanovništvo
Članak 87(3)(a)	Calabria	67.93	
	Campania	71.78	
	Sicilija	71.98	
	Puglia	72.49	
			29.2%
Statistički učinak	Basilicata	77.54	
			1.0%
Članak 87(3)(c)			3.9%
Ukupan udio stanovništva obuhvaćen potporom 2007-2013			34.1%
Dodatna obuhvaćenost stanovništva temeljem prijelaznih odredbi 2007.-2008. temeljem članka 87(3)(c)			5.6%

Cipar		Obuhvaćeno stanovništvo
Članak 87(3)(a)....		
Statistički učinak ...		
Članak 87(3)(c)		50.0%
Ukupan udio stanovništva obuhvaćen potporom 2007-2013		50.0%
Dodatna obuhvaćenost stanovništva temeljem prijelaznih odredbi 2007.-2008. temeljem članka 87(3)(c)		16.0%

Latvija	Regije	BDP/PKM	Obuhvaćeno stanovništvo
Članak 87(3)(a)	Latvija	37.28	100%
Ukupan udio stanovništva obuhvaćen potporom 2007 - 2013			100%

Litva	Regije	BDP/PKM	Obuhvaćeno stanovništvo
Članak 87(3)(a)	Litva	40.57	100%
Ukupan udio stanovništva obuhvaćen potporom 2007 - 2013			100%

Luksemburg	Obuhvaćeno stanovništvo
Članak 87(3)(a)	
Statistički učinak ...	
Članak 87(3)(c)	16.0%
Ukupan udio stanovništva obuhvaćen potporom 2007-2013	16.0%
Dodatna obuhvaćenost stanovništva temeljem prijelaznih odredbi 2007.-2008. temeljem članka 87(3)(c)	5.1%

Mađarska	Regije	BDP/PKM	Obuhvaćeno stanovništvo
Članak 87(3)(a)	Észak Magyarország Észak Alföld	36.10 36.31	
	Dél Alföld	39.44	
	Dél Dunántúl	41.36	
	Közép Dunántúl	52.28	
	Nyugat Dunántúl	60.37	

			72.2%
Statistički učinak			
Članak 87(3)(c)			27.8%
Ukupan udio stanovništva obuhvaćen potporom 2007-2013			100.0%

Malta	Regije	BDP/PKM	Obuhvaćeno stanovništvo
Članak 87(3)(a)	Malta	74.75	100%
Ukupan udio stanovništva obuhvaćen potporom 2007 - 2013			100%

Nizozemska	Obuhvaćeno stanovništvo
Članak 87(3)(a)	
Statistički učinak ...	
Članak 87(3)(c)	7.5%
Ukupan udio stanovništva obuhvaćen potporom 2007-2013	7.5%
Dodatna obuhvaćenost stanovništva temeljem prijelaznih odredbi 2007.-2008. temeljem članka 87(3)(c)	2.4%

Austrija			Obuhvaćeno stanovništvo
Članak 87(3)(a)			
Statistički učinak	Gradišće Burgenland	81.50	3.4%
Članak 87(3)(c)			19.1%
Ukupan udio stanovništva obuhvaćen potporom 2007-2013			22.5%

Poljska	Regije	BDP/PKM	Obuhvaćeno stanovništvo
Članak 87(3)(a)	Lubelskie	32.23	
	Podkarpackie	32.80	
	Warminsko-Mazurskie	34.70	
	Podlaskie	35.05	
	Swietokrzyskie	35.82	
	Opolskie	38.28	
	Malopolskie	39.81	
	Lubuskie	41.09	
	Lódzkie	41.45	
	Kujawsko-Pomorskie	41.80	
	Pomorskie	45.75	
	Zachodniopomorskie	46.29	
	Dolnoslaskie	47.52	
	Wielkopolskie	48.18	
	Slaskie	50.62	
Mazowieckie	68.77		
Ukupan udio stanovništva obuhvaćen potporom 2007 - 2013			100%

Portugal	Regije	BDP/PKM	Obuhvaćeno stanovništvo
Članak 87(3)(a)	Norte	61.94	
	Centro (PT)	63.08	
	Alentejo	65.72	
	Azori Açores	61.61	
	Madeira	87.84	
			70.1
Statistički učinak	Algarve	80.05	3.8%

Članak 87(3)(c)			2.8%
----------------------	--	--	------

Ukupan udio stanovništva obuhvaćen potporom 2007-2013	76.7%
Dodatna obuhvaćenost stanovništva temeljem prijelaznih odredbi 2007.-2008. temeljem članka 87(3)(c)	19.2%

Slovenija	Regije	BDP/PKM	Obuhvaćeno stanovništvo
Članak 87(3)(a)	Slovenija	74.40	100%

Slovačka	Regije	BDP/PKM	Obuhvaćeno stanovništvo
Članak 87(3)(a)	Istočna Slovačka Východné Slovensko	37.21	
	Srednja Slovačka Stredné Slovensko	40.72	
	Zapadna Slovačka Západné Slovensko	45.42	
			88.9%
Statistički učinak			
Članak 87(3)(c)			
Ukupan udio stanovništva obuhvaćen potporom 2007-2013			88.9%
Dodatna obuhvaćenost stanovništva temeljem prijelaznih odredbi 2007.-2008. temeljem članka 87(3)(c)			7.5%

Finska	Obuhvaćeno stanovništvo
Članak 87(3)(a)	
Statistički učinak ...	
Članak 87(3)(c)	33.0%
Ukupan udio stanovništva obuhvaćen potporom 2007-2013	33.0%

Švedska	Obuhvaćeno stanovništvo
Članak 87(3)(a)	
Statistički učinak ...	
Članak 87(3)(c)	15.3%
Ukupan udio stanovništva obuhvaćen potporom 2007-2013	15.3%

Ujedinjeno Kraljevstvo	Regije	BDP/PKM	Obuhvaćeno stanovništvo
Članak 87(3)(a)	Cornwall & Isles of Scilly	70.16	
	West Wales and the Valleys	73.98	
			4.0%
Statistički učinak	Highlands and Islands	77.71	0.6%
Članak 87(3)(c)			19.3%
Ukupan udio stanovništva obuhvaćen potporom 2007-2013			23.9%